Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48 йил чиқиши
№ 242 (13.504).
22 ОКТЯБРЬ 1966 йил
ШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ҒОЛИБЛАР ТАҚДИРЛАНДИ • ИЛҒОРЛАР САФИ КЕНГАЙМОҚДА • МАРКАЗИЙ ФАРҒОНА КАНАЛИ ҚУРИЛИШИДА

Колхоз ва совхозларнинг механизаторлари! Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтириш учун курашингиз! Техникани яхши ўрганингиз, техникадан унумли фойдаланингиз ва уни яхши асрангиз!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ОКТЯБРЬ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН)

УЛУҒ ОКТЯБРЬ ШАРАФИГА
ҒАЛАБАЛАР РАПОРТЛАР

ЧАҚИРИҚҚА ЖАВОБАН

Марказий Фарғона далаларидан териб олинган пахтани қайта ишлаб бераётган «Гулбоғ» пахта заводининг коллективи КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларига жавобан ўн ойлик планни муддатидан олдин бажариб қўйганлиги тўғрисида Андижон областида биринчи бўлиб рапорт берди. Гулбоғликлар йил бошидан буён 5 минг тонна биринчи сорт тола ишлаб чиқардилар ва пландан ташқари ярим миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот бердилар.

Завод коллективи қўриқ ерлардаги хўжаликлардан ташиб келтирилаётган хом ашёни жуда эҳтиёт қилмоқда. Қайта ишланаётган ҳар бир тонна пахтадан планда белгиланганидан кўп тола олаётганлиги туфайли корхона ҳозирнинг ўзидаёқ 150 тоннадан кўпроқ пахтани тежаб қолди. Бу эса, йиллик мажбуриятда кўзда тутилганидан анча кўпдир. Гулбоғликлар Улуғ Октябрнинг 49 йиллигини муносиб кутиб олишга ҳаракат қилиб, байрам кунигача Ватанга пландан ташқари 500 тонна тола, линт ва момиқ беришга қарор қилдилар.

МЕХАНИЗАТОРЛАР РЕКОРДИ

1-«Ғаллаорол» совхози Самарқанд областида биринчи бўлиб кузги экинлар экишни туғаллади. Бу ерда механизатор Мустафо Юнусов энг юксак иш унумига эришди. У ғалла ўримида бир-бирига тиркалган икки комбайнни бошқарди, экиш вақтида эса тракторга етти сеялкани тиркади. Мустафо бир кунда 80 гектарча ерга дон экмоқда. Мавсум топшириғини бажариш учун унга атиги ўн кун вақт талаб қилинди.

Новатор меҳнат қилаётган учинчи бўлимда эндиликда ҳамма тракторчилар бир неча экиш асбоби тиркалган агрегатларни бошқариб, юксак иш унумига эришмоқдалар. Механизаторлардан Р. Раҳмонқулов, М. Хўжаёров ва Э. Ҳамидовлар ҳар ўн кунда 600 гектардан ерга уруғ экмоқдалар.

ЯНА 700 ТОННА

КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан руҳланган Нарпай районидаги «Самарқанд» колхозининг аъзолари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 49 йиллигига ажойиб меҳнат совғаси тайёрладилар. Давлатга пахта сотиш плани муваффақиятли адо этилди. 1.180 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ҳозирнинг ўзидаёқ ўрта ҳисобда 25 центнердан «оқ олтин» териб олинди ва Ватан хазинасига пландаги 2.950 ўрнига 2.976 тонна дурдона тўкилди.

Механизаторлар эришилган ғалабага катта ҳисса қўшдилар. Улар «зангори кема»ларда 1.220 тонна пахта териб, бу соҳадаги планни ошириб адо этдилар.

Колхоз пахтакорлари ўз имкониятларини чамалаб кўриб, давлатга яна 700 тонна пахта сотиш ва ҳосилдорликни гектар бошига 32 центнерга етказиш ҳақида сўз бердилар.

ТЕРИМ ИЛҒОРЛАРИГА
ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Республика Министрлар Совети пахта териш ва давлатга сотиш бўйича республика областлари, районлари ва совхозлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг октябрь ойи иккинчи ўн кунлиги якунларини қараб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг кўчма Қизил байроғи **Хоразм областида** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Б. Раҳимов**, область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Н. Худойберганов**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Р. Авозжонова**, область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Н. Рўзметов**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **Р. Ражабов**, «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раиси ўртоқ **В. Пак**) қолдирилди. Бу область ўн кунликда давлатга йиллик планнинг 27,89 проценти миқдорида пахта сотган, машина теримида 31,27 процент ўсишни таъминлаган, йиллик пахта тайёрлаш планини 82,63 процент ва машина терими планини 66,56 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ **Қорақалпоғистон АССРда** (область партия комитетининг секретари ўртоқ **Қ. Камолов**, Автоном республика Олий Совети Президиумининг раиси ўртоқ **Д. Ешимбетов**, Министрлар Советининг раиси ўртоқ **Е. Айтмуротов**, область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **С. Канёзов**, қишлоқ хўжалик министри ўртоқ **Т. Наврўзбоев**, пахта тайёрлаш трестининг бошқарувчиси ўртоқ **М. Кан**, «Узсельхозтехника» республика бирлашмасининг раиси ўртоқ **М. Рўзимбетов**) қолдирилди. Автоном республика ўн кунликда давлатга йиллик планнинг 25,41 проценти миқдорида пахта сотган, машина теримида 30,32 процент ўсишни таъминлаган, йиллик пахта тайёрлаш планини 91,52 процент ва машина терими планини 84,88 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ Қорақалпоғистон АССРдаги **Кегайли районида** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **П. Холмуротов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Ю. Мадаминов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **А. Қулбоев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Д. Шилмонов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Е. Оллониёзов**) қолдирилди. Бу район ўн кунликда давлатга йиллик планнинг 33,70 проценти миқдорида пахта сотган. машина теримида 44,90 процент ўсишни таъминлаган, йиллик пахта тайёрлаш планини 109.57 процент ва машина терими планини 118,37 процент бажарган.

Кўчма Қизил байроқ Хоразм областидаги **Янгиариқ районига** (район партия комитетининг секретари ўртоқ **М. Маткаримов**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **А. Бобожонов**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Р. Матёқубов**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Ш. Жабборов**, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **А. Болтаев**) берилди. Бу район ўн кунликда давлатга йиллик планнинг 32,38 проценти миқдорида пахта сотган, машина теримида 33,99 процент ўсишни таъминлаган, йиллик пахта тайёрлаш планини 90,92 процент ва машина терими планини 65.97 процент бажарган. Байроқ Қорақалпоғистон АССРдаги Тахтакўпир районидан олиб берилди.

Кўчма Қизил байроқ Қорақалпоғистон АССРдаги **Энгельс номли совхозга** (директори ўртоқ **Е. Панаев**, партия комитетининг секретари ўртоқ **У. Ортиқов**, ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Я. Иброҳимов**) берилди. Бу совхоз ўн кунликда давлатга йиллик планнинг 35.93 проценти миқдорида пахта сотган, машина теримида 51,64 процент ўсишни таъминлаган, пахта тайёрлаш йиллик планини 117,43 процент ва машина терими планини 143,76 процент бажарган. Байроқ Автоном республикадаги Ленин номли совхоздан олиб берилди.

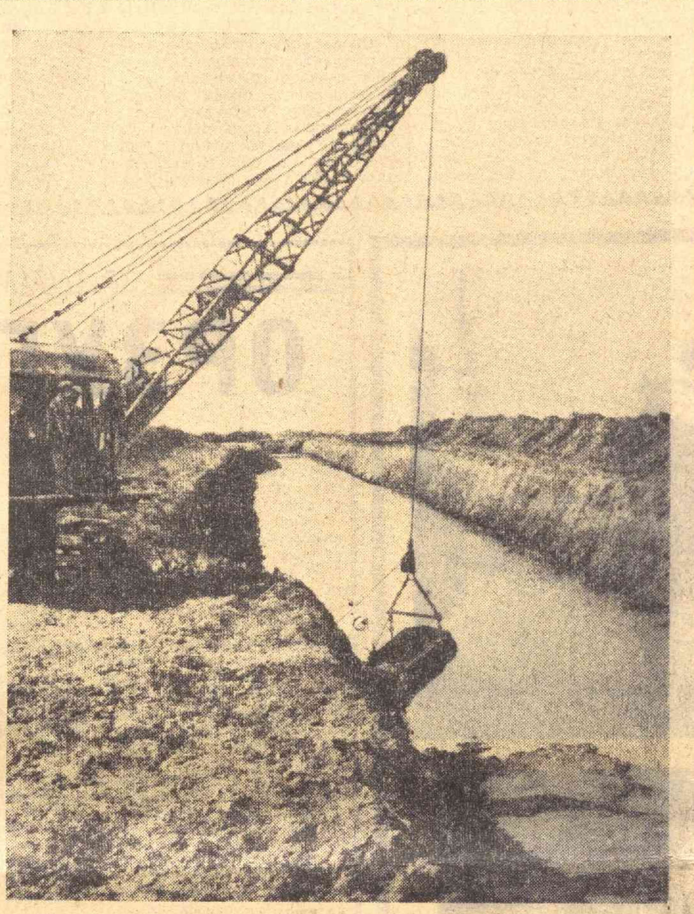

Суратда: канал қазиш пайти. Бу ерда 110 километр узунликдаги Марказий Фарғона канали барпо қилиняпти. Ҳозирнинг ўзидаёқ Ўзбекистондаги энг йирик ирригация объекти бўладиган канал трассасидан 150 миллион кубометр тупроқ қазиб чиқарилди.
Г. Бойко фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пахта сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажаргани учун республика **Ҳурмат тахтасига ёзилади:**

Бухоро райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ **А. И. Давидянц**, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ **А. Алиев**, район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Х. Эргашев**, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ М. Ҳамроев, «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ **Е. Ч. Ким**).

УЛКАН ХИРМОНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1966 йил 21 октябрга бўлган

М А Ъ Л У М О Т

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — бир кунда, учинчи стун — мавсум бошидан буён, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилган пахта, бешинчи стун — мавсум бошидан буён.

Қашқадарё	1,11	97,43	0.80	117,29
Тошкент	1,12	95,35	0,75	110,11
ҚҚ АССР	2.31	91,52	2,58	84,88
Сурхондарё	1,21	87,92	0,60	94,93
Самарқанд	2,09	87,21	2,13	88,42
Бухоро	1,44	86,85	1,62	104,54
Хоразм	3,12	82,63	3,90	66,56
Фарғона	1,65	81,41	2,81	97,80
Андижон	1,47	80.12	2,36	99,07
Сирдарё	1,66	77,44	1,31	87,14
Республика бўйича	1,68	84,95	1,87	93,53

ДАДИЛ ҚАДАМЛАР

КПСС Марказий Комитети Октябрь Чақириқларидан руҳланган районимиз меҳнаткашлари маррага дадил қадамлар билан етиб келдилар. Хоразм областида биринчи бўлиб 21 октябрда пахта тайёрлаш йиллик планини адо этдилар. 11 минг 500 гектар майдоннинг ҳар гектаридан ҳозирнинг ўзидаёқ 30 центнердан ҳосил териб олинди. 11 минг тонна пахта, яъни тайёрланган жами ҳосилнинг 33 проценти терим машиналари билан йиғиб олинди. Давлатга топширилган «оқ олтин»нинг деярли ҳаммаси биринчи сортга қабул этилди.

Шу йилнинг март ойида район партия ташкилоти 1966 йилда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан тадбирлар ишлаб чиққан ва бу тадбирларни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган эди. Район меҳнаткашлари беш йилликнинг биринчи йилида она-Ватанга 40 минг тонна юқори сифатли пахта етказиб бериш, маҳсулотнинг ҳар бир центнери таннархини ўтган йилдагидан 2 сўм 50 тийин арзонлаштириш. етиштирилган пахтанинг 40 процентини машиналарда териб олиш, жамоат чорвачилигини рентабелли тармоққа айлантириш мажбуриятини олган эдилар.

Пахта тайёрлаш плани муваффақиятли бажарилганлиги ваъдага вафо қилиш йўлидаги курашнинг дастлабки қувончли самарасидир. «Москва» колхози ҳозиргача ҳосилдорликни қарийб 37 центнерга, Чкалов номли колхоз эса 36 центнерга етказди. «Москва» колхозидан Юсуф Эрматов, Чкалов номли колхоздан Зариф Раматов ўртоқлар бошлиқ бригадалар ва уларнинг издошлари гектар бошига 50-60 центнер ўртасида хирмон кўтариб, энг юқори кўрсаткичга эришдилар.

«Зангори кема»ларнинг капитанлари хирмонга барака киритдилар. Чкалов номли колхоздан Рустам Кўпайсинов, «Москва» колхозидан Боғир Ўроқов, Киров номли колхоздан Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ободон Дўсова ва бошқа кўплаб механик-ҳайдовчилар хирмонга 100-120 тоннадан дурдона тўкдилар. 5 мингдан ортиқ теримчи кўпминг килограммчилар ҳаракатига қўшилиб, фидокорона меҳнат қилиш намунасини кўрсатди. Ҳозирга қадар 10-12 тоннадан пахта терган Қурбонбека Жуманиёзова, Жумагул Абдуллаева. Ойпошша Сайдалиева каби чеварларнинг номини ҳурмат билан тилга олсак арзийди.

Қўлга киритилган ғалаба пахтакорлар меҳнат жасоратининг, фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасидан фойдаланиш самараси бўлиш билан бирга, партия ташкилотлари олиб борган кенг миқёсдаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг натижасидир.

Район партия комитети колхоз партия ташкилотлари ва уларга уюшган коммунистларнинг ишлаб чиқаришдаги роли ва масъулиятини, обрўйини кўтаришга катта эътибор бермоқда. 11 колхоз партия ташкилотининг 9 тасига олий маълумотли қишлоқ хўжалик мутахассислари секретарь қилиб сайланган. Ўз сафларига 870 қишлоқ коммунистини бирлаштирган партия ташкилотлари колхозчиларнинг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва унинг таннархини арзонлаштириш учун олиб бораётган курашига бошчилик қилмоқдалар.

Пахтачиликдаги кўп меҳнат талаб этадиган йиғим-теримни механизациялаш масаласи район партия комитетининг диққат марказида турди. Ҳозирга қадар ҳар бир терим машинаси билан ўртача 55 тоннадан пахта терилди. Мавсум охиригача бу кўрсаткич 75 тоннага етказилади. Колхозлар машина терими туфайли 220 минг сўм маблағни тежаб қолдилар, маҳсулот таннархини ўтган йилдагидан 10 процент арзонлаштиришга муваффақ бўлдилар. Ана шунинг натижасида ҳар бир колхозчининг ўртача ойлик иш ҳақи ўтган йилдаги 74 сўм ўрнига бу йил 90 сўмни ташкил этади.

Район меҳнаткашлари давлатга деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари сотиш планларини кўпчилик турлар бўйича муваффақиятли адо этдилар. Чорва моллардан маҳсулот олиш ўтган йилдагига қараганда бир ярим баравар кўпайди. Бултур хўжаликлар чорвачиликдан 300 минг сўм зарар кўрган бўлса, бу йил 250 минг сўм соф фойда олиш кўзда тутилмоқда.

Районимиз пахтакорлари энди юксак социалистик мажбуриятни ҳам тезроқ бажариш, Улуғ Октябрнинг 49 йиллиги кунигача давлатга яна 7500 тонна «оқ олтин» етказиб бериб, ҳосилдорликни 36 центнерга етказиш учун қизғин кураш олиб бормоқдалар, келгуси йил мўл ҳосилига ва чорва қишловига пухта тайёрлик кўрмоқдалар.

Ҳ. МАТРАСУЛОВ,
Шовот райони партия комитетининг биринчи секретари.

СЎНГГИ СОАТДА

БУЛУНҒУР ЗАВОДИ — ВИСТАВКА ҚАТНАШЧИСИ

Булунғурдаги вино заводи мавсум бошидан буён «Рислинг», «Баян-ширей», «Мускат» ва бошқа нав узумни жуда кўп қабул қилди. Бу эса корхона коллективига қарийб 15 минг тонна хом ашёни қайта ишлаш имконини берди. Ҳозирги вақтда завод ҳар суткада ўрта ҳисобда камида 500 тонна узумни қайта ишлаб бермоқда. Бу эса, Москвадаги «Гипроспиртвино» институтининг мутахассислари кўзда тутган қувватдан икки ярим баравар ортиқдир.

Булунғур заводининг макети бу йил СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида намойиш қилинади.

А. М. Горькийнинг янги фотосурати

ВЛАДИВОСТОК. Қизил Байроқли Тинч океан флотининг «Боевая вахта» газетаси А. М. Горькийнинг янги топилган фотосуратини босиб чиқарди. Горькийнинг бу суратини Италияда унинг ўғли Максим Пешков олган эди. Сурат ҳозир Тинч океан флотининг мемориал музейи — Золотой Рог кўрфазида абадий манзилда турадиган «Красний вимпел» кемасига қўйилади.

Суратда А. М. Горький Узоқ Шарқ денгиз кучлари ветерани — 1917 йилдан бери КПСС аъзоси Д. Ф. Коновалов билан суҳбатлашиб турган вақт тасвирланган.

(ТАСС).

ЛАОСДА ҲАРБИЙ ИСЁН

ЛОНДОН, 21 октябрь. (ТАСС). Лаос ҳарбий ҳаво кучлари қўмондони генерал Тхао Ма Саваннакетда ҳарбий тўнтариш қилди, деб хабар беради Рейтер агентлигининг мухбири ишончли манбаларга асосланиб.

Генерал Ма самолётлари бугун эрталаб Вьентьяндаги ҳарбий ва граждан объектларни ҳамда Лаос пойтахтининг жанубий чеккасидаги Чинамо ҳарбий лагерини бомбардимон қилди. Пойтахт устида исёнчиларнинг ҳарбий самолётлари билан Суванна Фума ҳукуматига содиқ бўлган қўшинлар самолётлари ўртасида ҳаво жанги бўлиб ўтди.

Хабар қилинишича, исёнчилар Лаос қуролли кучлари қўмондони генерал Оан Ратиконни қамоққа олганлар.

Бангкок билан Вьентьян ўртасидаги ҳаво алоқаси узилди.

Беш йиллик зарбдорлари

ШАРОФАТ

Соат мили 8 га етар-етмас цехнинг ҳар жой-ҳар жойига ўрнатилган кўк, қизил лампочкалар ёна бошлади. Атрофдан узун-қисқа сигналлар эшитилди. Бино ўртасида тўпланиб алланималар тўғрисида қизғин суҳбатлашаётган кишилар бир зумда тарқалиб кетишди. Ҳар ким ўз ўрнини эгаллади. Демак, сменада иш бошланишига саноқли дақиқалар қолди.

Мана, огоҳлантириш сигнали ҳам берилди. Шу пайт машина ва механизмлар ҳаракатга келиб, ҳашаматли цех биносини ларзага келтирди. Сал вақт ўтмай транспортёр лентасидан тайёр маҳсулотлар оқиб кела бошлади. Лекин шу пайт кутилмаган воқеа рўй берди. Агрегатлар бирдан тўхтади-ю, цех биноси жимиб қолди. Бунга бошқалар қатори Орифжон ҳам ҳайрон. У махсус кўзойнагини пешанасига кўтариб атрофга қаради. Иккинчи қаватда цех бошлиғи Татьяна Павловна кўринди. У айланма зинадан шошилганича пастга туша бошлади.

— Нима гап Ирина? — деди у ўзи томон келаётган смена техниги Патевскаяга қараб ташвишли оҳангда

— Сушилка аппаратида одам йўқ, цехни тўхтатишга мажбур бўлдим.

Смена техниги шундай деди-ю, «нима қилсан экан» дегандай цех бошлиғига тикилди. Масала равшан эди. Аппаратчи номаълум сабаб билан бугун ишга келмаган. Нима қилиш керак? Бахтга қарши бу мураккаб машинанинг тилини биладиган киши ҳозир цехда йўқ. Лекин қандай бўлмасин аппаратни дарҳол юргизиш керак. Ахир агрегатларнинг бир соат тўхташи, тонналаб химия маҳсулотлари ҳам тайёрланди деган сўз.

— Сушилка аппаратини мен бошқарсам...

Бу сўздан цех бошлиғи хушёр тортиб кетди. Қаршисида машинист Орифжон Абдуллажонов жилмайиб турарди.

— Ахир сиз бу аппаратда...

— Ҳа, ишламагансан, демоқчисиз, — деди у Татьяна Павловнанинг сўзини бўлиб, — ижозат берсангиз бир уриниб кўрардим.

Цех бошлиғи Орифжонни яхши билади. У илғор машинист. Ҳар бир ишга жонкуяр, ҳамкасбларига ғамхўр. Завод ишга тушгандан бери шу цехда ишлайди. У ўз касбини жонидан севади. Шу касб-кори туфайли коллективга танилди. Ўтган сайловда Янгийўл шаҳар Советига депутат қилиб сайланди. Орифжон ўз сайловчиларининг ишончини шараф билан оқлаяпти. У ҳар бир ишда бошқаларга ўрнак бўлаётир. Ойлик ва квартал планларини доимо ошириб бажаряпти.

Орифжоннинг «сушилка аппаратини мен бошқарсам» деганида жон бор эди. «Йигит кишига етмиш ҳунар оз» деганларидай, у бўш вақтларида цехдаги аппаратлар ҳаракатини диққат билан кузатиб, уларни бошқаришни ўрганиб олган эди. Бугина эмас, Орифжон инокуляторчи, упаковкачи, сепараторчилик вазифаларида ҳам бемалол ишлай олади. Орифжоннинг даъвати ва ёрдами билан Мадаминжон Исоқов, Мастура Нурматова, Анна Попова сингари ёшлар ҳам иккинчи ва учинчи касбларни мукаммал ўрганиб олдилар.

Цехдаги агрегатлар яна ҳаракатга келди. Бояги машинист мана ҳозир аппаратчи бўлиб ишлаяпти. Цех бошлиғи Орифжоннинг ишига анчагина разм солиб турди. Ҳамма нарса жойида. Сўнг янги аппаратчининг маҳоратига қойил қолиб мамнун ҳолда бошқа участкага ўтиб кетди.

Янгийўл гидролиз заводи маъмурияти ишчиларнинг кўп ҳунарли бўлишига катта эътибор бермоқда. Бунинг учун цехларда малака ошириш курслари ва ишлаб чиқариш тўгараклари ташкил қилинган. Ҳозир корхонадаги 3 ишчидан бири икки ҳунар эгаси ҳисобланади. Айниқса Татьяна Павловна Смертина бошлиқ ачитқи цехида икки касбли ишчилар сафи кенгайиб боряпти. Бу ҳол ишлаб чиқаришни комплекс ривожлантиришда муҳим роль ўйнамоқда.

М. САИДОВ.

ИЛҒОР ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ТРЕСТЛАРИ УЧУН КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР ТАЪСИС ЭТИЛДИ

Заводдан узоқда бўлган қуритиш-тозалаш цехларида меҳнат унумдорлигини ошириш ва пахтани тўла-тўкис сақлаш катта халқ хўжалиги аҳамиятига эга. Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Пахта тозалаш саноати министрлиги ва тўқимачилик ҳамда енгил саноат ишчилари касаба союзи республика комитети 4 та кўчма Қизил байроқ таъсис этди. Кўчма Қизил байроқ пахтани қуритиш-тозалашда энг яхши кўрсаткичларга эришган илғор пахта тайёрлаш трестларига ҳар ўн беш кунда бериб борилади. Кўчма Қизил байроқ билан бир вақтда илғор пахта тайёрлаш трестларига 250 сўм миқдорида пул мукофотлари ҳам берилади.

ТАСС АХБОРОТИ

«МОЛНИЯ-1» — ОРБИТАДА

Ернинг сунъий йўлдошлари — актив ретрансляторлардан фойдаланиб, радиоалоқа ва телевидениенинг амалдаги системасини созлаш ва янада такомиллаштириш программасига мувофиқ, 1966 йил 20 октябрда Совет Иттифоқида яна бир алоқа йўлдоши, «Молния-1» баланд эллиптик орбитага муваффақиятли равишда чиқариб қўйилди.

Координациялаш — ҳисоблаш марказининг дастлабки маълумотларига қараганда, йўлдош шимолий ярим шарда апогейи 39 минг 700 километр ва жанубий ярим шарда перигейи 485 километр бўлган орбитага чиқарилган.

Йўлдош ер атрофини 11 соат 53 минутда айланиб чиқади. Орбитанинг оғиши 64,9 градус.

Бу йўлдошга телевидение программаларини эшиттириш ва кўп каналли олис радиоалоқаларини амалга ошириш учун хизмат қиладиган ретрансляция аппаратлари, шунингдек команда — ўлчов комплексининг, ориентация системасининг аппаратлари, орбитани тўғрилаб турадиган аппаратлар ва йўлдошни энергия билан таъминлаш аппаратлари ўрнатилган.

Алоқа йўлдошида ўрнатилган аппаратларнинг ҳаммаси нормал ишлаб турибди.

Алоқа йўлдоши «Молния-1»ни учиришдан кузатилган асосий вазифа икки томонлама олис телевизион ва телефон-телеграф радиоалоқалари системасини янада созлашдан ва бу алоқа системасини тажриба тариқасида ишлатиб кўришдан иборатдир.

«Молния-1» йўлдоши орқали алоқа сеанслари белгиланган программага мувофиқ ўтказилиб турилади.

Янги партия ўқув йили олдидан

МАШҒУЛОТЛАР САВИЯСИ ЮКСАК БЎЛСИН

Коммунистик қурилишнинг беш йилга мўлжалланган улуғвор режаларини белгилаб берган КПСС XXIII съезди омманн коммунистик руҳда тарбиялаш масаласига алоҳида эътибор берди. Съезд партия комитетлари зиммасига коммунистларнинг, барча меҳнаткашларнинг марксча-ленинча билим асосларини пухта ва изчил ўрганиб боришлари тўғрисида ғамхўрлик қилишни юклади. Қорақалпоғистон область партия комитети КПСС XXIII съездининг талаблари асосида коммунистлар ва барча меҳнаткашларнинг сиёсий билим асосларини эгаллашларига қулай шароит яратмоқда.

Ўтган йилги партия ўқувининг натижалари кўнгилдагидек бўлганлиги бунинг далилидир. Партия ўқуви системасининг ҳамма соҳаларида машғулотлар юксак савияда ўтказилди, коммунистларнинг марксча-ленинча билим асосларини пухта эгаллашлари учун яхши шароит яратиб берилди. Область партия ташкилоти бу йилги ўқув йилига тайёргарлик юзасидан анчагина тадбирларни амалга оширди. Ҳозирга қадар 26 мингдан ортиқ коммунист ва партия аъзолигига кандидат, комсомол ва партиясизлар ўз сиёсий билимларини оширишга иштиёқ билдирганликлари аниқланди. Ҳамма район партия комитетлари пропагандистлар танлаш ва тарбиялаш ишларини меъёрига етказиб қўйдилар. Пропагандистларнинг кўпчилиги олий маълумотли коммунистлар, пропагандистлик соҳасида катта тажриба тўплаган кишилардир.

Область партия комитети пропагандист кадрлар ва доимий ҳаракатдаги семинарлар раҳбарларининг назарий тайёргарлиги ва методик маҳоратини ошириш мақсадида сентябрь ойида уч кунлик семинар ўтказди. Семинарда партия ва совет раҳбар ходимлари, олимлар ва турли касб эгалари пропагандист ҳамда назарий семинар раҳбарлари учун лекциялар ўқидилар, суҳбатлар ўтказишди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ташаббуси билан Урганч шаҳрида ўтказилган методик конференцияда бошланғич сиёсий мактаб, марксизм-ленинизм асослари мактаби, район партия комитетлари ҳузуридаги сиёсий маориф уйлари мудирларидан йигирма киши иштирок этди. Улар ўзларининг назарий билимларини бойитиб, энг яхши пропагандистларнинг иш тажрибасини ўрганиб қайтдилар.

Сиёсий маориф уйлари пропагандистлар учун билим хазинаси ҳисобланади. Бу ер улар учун методик ёрдам берадиган марказ ҳамдир. Чунки бу ерларда пропагандистлар учун зарур бўлган адабиётлар, кўргазмали қуроллар, турли хил қўшимча материаллар бўлиши билан бирга махсус методист ҳам ишлайди. Шунинг учун ҳам область партия комитети сиёсий маориф уйларининг фаолиятини яхшилаш, бу ерларни пропагандистлар ҳамда тингловчиларнинг назарий билимларини мустаҳкамлаш марказига айлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилмоқда. Сиёсий маориф уйлари ишини жонлантиришда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан ўтган ойда Фарғона шаҳрида ўтказилган сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари кутубхоначиларининг республика семинари ижобий натижалар бермоқда. Бу семинар кутубхоначиларнинг кутубхона хўжалигини мақсадга мувофиқ равишда бошқара билиш маҳоратини оширишга катта ёрдам берди. Бизнинг автоном республикамиздан бу семинарда иштирок этган кутубхоначилар илғор кутубхоначиларнинг тажрибаси асосида сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари ишини қайта қурдилар.

Ўқув йилининг бошланишига оз вақт қолди. Область партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг планига мувофиқ яқин кунлар ичида район партия комитетлари сиёсий маориф уйлари мудирларининг икки кунлик семинари ўтказилади. Область партия комитети бюросининг қарорига мувофиқ район партия комитетлари бошланғич ва ўрта ўқув звенолари пропагандистларининг икки кунлик семинарини ўтказишга тайёргарлик кўрмоқда.

Шунингдек, районларда ёш пропагандистларни тарбиялаш мақсадида беш кунлик курслар ташкил этилади. Бунда ўтган ўқув йилининг тажрибалари ўртоқлашилиб, янги ўқув йилининг вазифалари тўғрисида кенг фикр алмашилади.

Нукус шаҳар партия комитети пропагандистларнинг шаҳар слётини ўтказди. Слётда энг яхши пропагандистларнинг номи тилга олиниб, улардан кўпчилиги шаҳар партия комитетининг Фахрий ёрлиғи ва қимматли совғалар билан тақдирланди. Элликка яқин пропагандист область партия комитетининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. А. Келниёзов, А. Розентельд, К. Қаландаров, М. Досимов, З. Зинатулин, А. Бобоева, А. Утебоев, У. Бекжонов шулар жумласидандир.

Энг яхши пропагандистлардан беш киши автоном республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Булар пропагандистик касбини яхши эгаллаб олган Нукусдаги А. С. Макаренко номли мактаб директори А. Акмурзин, Тўрткўлдаги Ҳамза номли мактаб ўқитувчиси С. Файзуллаев, шу райондаги «Ленинизм» мактабининг ўқитувчиси А. Каржакулиев, Чимбойдаги Крупская номли мактаб ўқитувчиси А. Утегенов, шу райондаги «Партия XXII съезди» мактабининг илмий бўлим мудири Ж. Мамутов, Амударёдаги Чкалов номли мактаб директори С. Қурбонбоевлардир.

Пропагандистларни бундай рағбатлантириш партия ўқувининг савияси ва мундарижасини яхшилашга ёрдам бериши шубҳасиздир. Ўз-ўзидан аёнки, тақдирланган пропагандист ўз касбига янада масъулият билан ёндошади, ҳар бир тингловчининг қалбига йўл топишга ҳаракат қилади. Бошқа пропагандистлар ҳам ана шундай тажрибали пропагандистлар сафидан ўрин олиш учун бутун билим, тажриба, маҳоратларини сафарбар этадилар. Пропагандистларни рағбатлантиришнинг бундай формалари партия ўқувининг савиясини юксалтиришда муҳим роль ўйнайди.

Областимизда партия ўқуви билан бир қаторда комсомол ўқувига тайёргарлик, пропаганданинг оммавий формалари бўлган халқ университетлари, агитаторлар мактаби, деворий газета редакторлари мактаби, илғор тажриба ва коммунистик меҳнат мактабларида машғулотларни ўз вақтида бошлаб юбориш учун тайёргарлик кетяпти. Район партия комитетлари ҳузуридаги методик кенгашларнинг состави қайта кўриб чиқилмоқда. Сиёсий маориф кабинетлари ҳузурида комсомол ўқуви соҳасида шуғулланувчилар учун махсус бурчак ташкил этилмоқда. Бу бурчакда керакли адабиётлар ва кўргазмали қуроллар ҳамма вақт бўлади.

Область партия комитети ва район партия комитетлари амалга ошираётган тадбирларнинг ҳаммаси областимизда партия ўқуви йилини уюшқоқлик билан бошлаб юборишга имкон беради.

Я. СТРУКОВ,
Қорақалпоғистон область партия комитети сиёсий маориф уйининг лектор-консультанти.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

БОЛАЛАР КОМБИНАТИ

Сариосиё район марказида болалар комбинати учун икки қаватли бино қурилиб, фойдаланишга топширилди. Бунда 140 га яқин кичкинтой тарбияланмоқда. **М. Ботиров.**

УЛКАН КОРХОНА

Республикамиз пойтахтида яна бир улкан корхона — санитария-техника жиҳозлари заводи қурилиши бошланди. Завод қурилиши битказилгандан сўнг мамлакатимизда йирик корхоналардан бири бўлиб қолади.
А. Тошпўлатов.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»НИНГ ОММАВИЙ ИШЛАР ВА ХАТЛАР БЎЛИМИДА

ПЕНСИОНЕРНИНГ МИННАТДОРЧИЛИГИ

Редакция, Улуғ Ватан урушининг II-группа инвалиди, Сирдарё область, Гулистон районида истиқомат қилувчи ўртоқ А. Жуматоевдан шикоят мактуби олган эди. Унда Жуматоев 3-4 ойлаб пенсия ололмаётганлиги, почта бўлими адресини чалкаштирганлигини ёзган эди.

Бу шикоят хати текшириб, чора кўриш учун область социал таъминот бўлимига юборилган эди. Текширишда ҳамма фактлар тўла тасдиқланди. Айбдорларга нисбатан тегишли чора кўрилди, А. Жуматоевга олмаган ойлари учун пенсия пуллари тўланди. Адрес аниқланди.

Инвалид А. Жуматоев бу ғамхўрлик, яратиб берилган шароит, ҳурмат учун миннатдорчилик изҳор қилди.

Партия хроникаси

Ташаббус маъқулланди

Олий маълумотли коммунист Зокиржон Собиров Андижон областидаги Ленин районида қишлоқ хўжалик бошқармасининг агрономи бўлиб ишларди. У райондаги «Коммунизм» колхозининг марказий Фарғона ерларида жойлашган далачилик бригадасига бориб ишлаш истагини билдирди.

«Коммунизм» колхози правлениеси ва бошланғич партия ташкилоти ўртоқ Собировнинг илтимосини қондирди. У колхоз аъзолигига қабул қилинди ва колхознинг чўлдаги бригадасига бошлиқ этиб тайинланди. Район партия комитети коммунист Зокиржон Собировнинг ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади.

Ўртоқ Собиров бошлиқ бригадага 200 гектар ер ажратиб берилди. Бригада аъзолари келгуси йилда 100 гектар ерга чигит экадилар. Қолган ерларда эса полиз ва сабзавот экинлари етиштирилади.

Кун тартибида — обуна масаласи

Ҳозир ҳамма жойда газета ва журналларга обуна қилиш қизғин давом этмоқда. Москва район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюроси ана шу масалага бағишланди. Бюрода «Ҳамма жойда обунани уюшқоқлик билан ўтказайлик», деган шиор ўртага ташланди. Райкомнинг биринчи секретари ўртоқ С. Ниёзов районда обуна тўплашни қай ҳолда ташкил этиш тўғрисида ўз мулоҳазаларини айтди.

Махсус комиссия

Андижон машинасозлик заводининг партия йиғилишларидан бирида корхона ишини иқтисодий жиҳатдан ташкил этиш плани тасдиқланди. Коммунстлар якдиллик билан маъқуллаган бу планда КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларида илгари сурилган вазифалар ўз ифодасини топди. Иқтисодий-ташкилий ишлар планида ишчилар, инженер-техник ходимларнинг сиёсий, иқтисодий ва техникавий билимини ошириш, хўжалик ҳисобини кенг жорий қилиш юзасидан қатор тадбирлар белгиланди. Бу муҳим тадбирларни амалга ошириш учун махсус комиссия тузилди. Комиссия жамоатчилик асосида ишлайди.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРИ.

ХИМИЯ ОБЪЕКТЛАРИДА

В. И. Ленин номидаги Олтинтопган кон-металлургия комбинатининг мис эритиш заводида янги сульфат кислотаси цехи қурилиши тугалланмоқда. Бу ерда мамлакатимизда энг арзон сульфат кислотаси ишлаб чиқариш ўзлаштирилади. Заводдан буроқсиб чиқаётган тутундан кислота олиш йўлга қўйилади. Цех шу йил охирида фойдаланишга топширилади. Суратларда (юқоридан пастга): 1. Улкан цехни барпо қилишда ғайрат кўрсатиб ишлаётган ёш монтажчилардан Геннадий Лукьянченков, Михаил Колосов ва Алексей Гончаров. Бу аҳил коллектив КПСС Марказий Комитетининг Октябрь Чақириқларидан илҳомланиб, смена топшириқларини орттириб бажаришга муваффақ бўлмоқда. 2. Тамара Медведевани қурилишдагилар ҳурмат қилишади. У илғор электр пайвандчилардан ҳисобланади. 3. Барпо қилинаётган цех участкаларидан иккитаси кўз олдингизда намоён бўлиб турибди.

Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

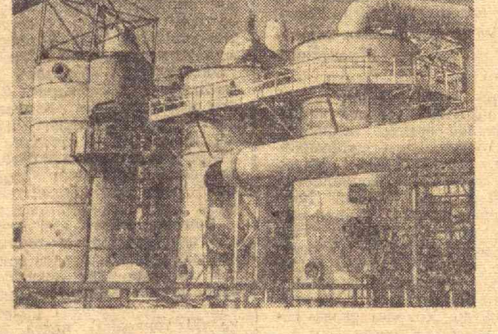

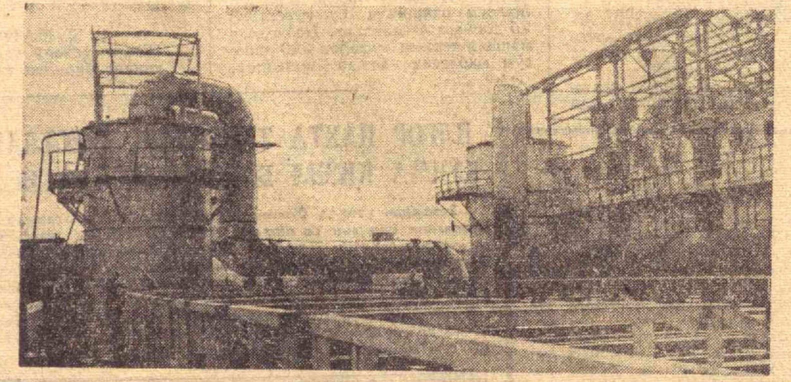

ФАНИМИЗ КИШИЛАРИ

ОРЗУГА ҚАНОТ

...1922 йилнинг қаҳратон совуқ кунлари эди. Босмачилар ёш Обиднинг отасини ваҳшийларча ўлдирдилар. Ёлғиз қолган она ўғлини болалар уйига беради. Обид ўртоқлари орасида ҳамма нарсага қизиқувчанлиги билан ажралиб турарди. Айниқса, у мактабда ўқиб юрган вақтларида зийраклиги, дарсларни пухта ўзлаштириши, одоблилиги билан ўқитувчиларга жуда ёқиб қолди.

Обид ўрта мактабни аъло тугатиб, Тошкент Давлат университетига киради. У университетда ўз устида пухта ишлади, геологияга оид китобларни кўплаб ўқиди, унда ўлкамиз бағрида яшириниб ётган бойликларни қидириб, уларнинг содир бўлиш сабабларини билиш орзуси туғилди. Бўш вақтларида машҳур геологлар билан тоғларга чиқди, конларда бўлди. Кўрганларини қоғозга туширди. Натижада у учинчи курсга ўтганда «Ўзбекистон тоғларига саёҳат» циклидаги бир қанча мақолаларини нашр эттирди.

Обиддаги илмга бўлган қизиқишни, истеъдодни кўрган машҳур ўзбек геологи марҳум Ҳабиб Абдуллаев у билан қизғин суҳбатлашади. Унга йўл-йўриқлар кўрсатади. Орадан бироз вақт ўтгач, Ҳабиб Абдуллаевнинг раҳбарлигида Обиднинг бирқанча асарлари, мақола ва брошюралари босилиб чиқади.

Ёш студентда университетдан политехника институтининг тоғ факультетига ўтиб ўқиш иштиёқи туғилади. У бу институтда ўқиб юрган вақтида тўсатдан Улуғ Ватан уруши бошланади, бу эса ўқишни вақтинча тўхтатиб туришни тақозо қилди ва Обид Оҳангаронга бориб, кўмир конида шахта геологи бўлиб ишлади.

Немис фашизми батамом тормор келтирилди. Обид институтга келиб ўқишни давом эттирди ва институтни имтиёзли диплом билан тугатди. Ҳабиб Абдуллаев уни аспирантурага киришга ундайди. Обид меҳрибон устозининг тавсияси билан 1943 йилда аспирантурага кирди ва илмий практик ишини Фарғона водийсида олиб боради. Ёш олимнинг олдида, аввало, Фарғона водийси ва унинг атрофини ўраб олган қир-адрларнинг қаеридаги бўр қатлами ва ётқизиқларидан нефть ва газ конини қидириш керак, водийнинг қаерида нефть ва газнинг структурали ва литологик тўсиқлари бор, бундай тўсиқларга қайси чуқурликларда дуч келиш мумкин деган муаммолар турарди.

Тадқиқот ишларини Шарқий-Жанубий Фарғонадаги юқори бўр даври ётқизиқларини синчиклаб ўрганишдан бошлайди, уларнинг петрографик ва минерологик таркибини белгилашга киришади. Аввало бўр даври ётқизиқлари ҳосил бўлаётганида нефть ва газнинг пайдо бўлиши учун қулай шароитлар мавжуд эканлигини исботлайди. Шунингдек, бутун Фарғона водийсидаги нефть ва газнинг қандай шароитда пайдо бўлганлигини белгилаб берувчи фактларни аниқлайди. Обид аканинг энг аҳамиятли ишларидан бири — Фарғона водийсидаги бўр даврининг литостратиграфик схемасини яратишдир. Бу схема Фарғона нефтчиларига ер остини кўрсатиб берадиган кўзгудек хизмат қилди. Орадан уч йил ўтгандан сўнг у ўз илмий тадқиқотларини муваффақиятли якунлаб: «Шарқий-Жанубий Фарғона бўр даври ётқизиқларининг петрографик ва минерологик характеристикаси» деган темада кандидатлик диссертациясини ёқлайди.

1957 йилда Тошкентда Бутуниттифоқ нефть ва газ институтининг Ўзбекистон филиали очилди. Унга серғайрат Обид Акрамхўжаев директор қилиб тайинланди. Ана шу йилдан бошлаб республика қазилма бойликларини, жумладан нефть ва газнинг янги-янги конларини топиш қизғин тус олади. Нефть ва газ геологияси ҳамда разведкаси соҳасидаги фан тобора ривожлана бошлайди.

Йиллар ўтди. Ёш олимнинг илмга бўлган муҳаббати янада ортди. Кунларни тунларга улаб изланди, тажрибалар олиб борди. «Фарғона водийсидаги нефть ва газли бўр даври ётқизиқларининг литологияси» деган монографиясини ёзиб тугатди. Обид Акромхўжаевга бу қимматбаҳо асари учун геология-минерология фанлари доктори деган илмий даража берилди.

Кейинги вақтларда Обид аканинг диққатини бепоён Уст-Юрт чўли тортди. Уст-Юрт Шимолида Жанубий Эмба нефть ва газ конлари, унинг Ғарбида Манқишлоқнинг нефтли ерлари, Жануби ва Шарқи-Жанубида — Туркманистон ва Бухоро—Хоразм областларида катта нефть ва газ конлари жойлашган. Наҳотки шундай бўлатуриб, Уст-Юртда нефть ёки газ конлари бўлмаса? Йўқ, бундай бўлиши мумкин эмас. Уст-Юрт бағрида катта нефть ва газ конлари яшириниб ётибди, уларни топмоқ зарур! Олимнинг бу гаплари қўллаб-қувватланди. Чўлга ҳужум бошланди.

Уст-Юрт чўлининг қоқ белига энг аввал Фарғона нефтчи разведкачилари, сўнгра пармаловчилар келиб иш бошлаб юбордилар. Аммо улар ҳали еростида жойлашган қатламларнинг қанақалигини ва уларни қандай чуқурликда ётганлигини яхши билмас эдилар. Бу соҳада уларга тезда ёрдам бериш керак эди. Обид ака шу ҳақда ўйлаб қолди. У Уст-Юртнинг узоқ Ғарбида Кугесем чуқурлиги борлигини билар эди. «Уст-Юрт бағридаги турли-туман қатламларнинг таркибий тузилишини, уларнинг қалинлигини ана шу Кугесем чуқурлигидаги қатламларни ўрганиш йўли билан белгилаш мумкин» деди Обид ака. У чўлда текшириш ишлари олиб борди. Узоқ Кугесемга ҳам етиб бориб қатламларни ўрганди, у ердаги ҳар бир қаватдан намуналар олиб, текшира бошлади.

Уст-Юрт енгилди. У ердаги Борса—Келмас шўрлигининг Оломбек гумбазида нефть ва газ белгилари аниқланди ва Шохпахта майдонидан табиий газ отилиб чиқди. Уст-Юртда дастлабки қалдирғоч газ кони очилди. Обид ака бошлиқ геологларнинг меҳнатлари зое кетмади.

— Ҳали ишларимиз кўп, — дейди Обид ака, — Фарғонада қилинган ишларни тўла акс эттирувчи монографияни тайёрламоқдамиз. Шунингдек Қорақалпоғистон ер бағрини кўзгудек кўрсатиб, нефтчи разведкачиларга ёрдам берадиган илмий асар яратмоқчимиз. Энг муҳими нефть ва газ соҳасида ишловчи юқори малакали кадрларни кўплаб етиштирмоқчимиз.

Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг академиги, геология-минерология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, нефть ва газ конлари геологияси ва уларни ишга солиш институтининг директори Обид Акромхўжаев битмас-туганмас хазиналарни очиш ва бу соҳада етук мутахассислар тайёрлашни ўз ҳаётининг маъноси деб тушунади.

Ҳа, фаннинг муваффақияти, Ватанимизнинг тараққиёти, халқимизнинг равнақи учун меҳнат қилиш олимнинг орзуси. У ўз ҳаётини улуғ инсоний орзуга бағишлаган. Келгусида ҳам бу орзулар совет фанининг ривожланиши йўлида янада кўп самара беришига ишончимиз комил.

Т. ЙЎЛДОШЕВ.
И. ҒОЗИЕВ.

КОНИ ФОЙДА

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ АМАЛДА

КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленуми қарорларини изчил амалга ошираётган Қўқондаги 20-автобаза коллективи катта муваффақиятларни қўлга киритяпти. Пешқадам автомобилчилар кейинги икки квартлдан буён республика Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлиги мукофотини олишга сазовор бўлмоқдалар.

Қўқонликлар планлаштиришни такомиллаштириш ва моддий манфаатдорликни оширишнинг янги системаси асосида ишламоқдалар. Масалан, сиз Қўқондан Фарғона томон йўлга чиқсангиз, силикат ғишт юклаб кетаётган қудратли машиналар карвонига кўзингиз тушади. Илгари улар фақат «бир томонга» юк олиб борарди. Энди эса бориш-келиш ҳисобда. Ана шу машиналар ғиштни Олтиарик ёки Фарғонадаги заказчига ташлаб қайтишда Қувасойдан қурилиш материали олиб келишади.

Автобаза Шўрсувдаги озекерит-олтингугурт конига ҳам хизмат қилади. Бундан уч ой илгари базадан чиққан машиналар иш жойигача қуруқ борар, демак 50 километрдан ортиқроқ масофани бекорга босар эди. Энди улар Шўрсувга борадиган бўлса, қайтишда Ўзбекистон районидаги хўжаликлар учун ўғит ёки бошқа материал юклаб олишади. Ишдан қайтишда эса шаҳардаги пахта тозалаш заводлари ва қабул пунктлари учун асфальтлашда ишлатиладиган материаллар олиб қайтишади.

Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Лекин юқоридагилардан кўриниб турибдики, базада ҳар бир машинадан унумли фойдаланиш, унинг беҳуда йўл босишига йўл қўймаслик учун курашилмоқда. Ҳар бир машина хўжалик ҳисобида ишлашга ўтказилган. Бу эса шофер, механик, слесарь, ремонтчи ва бошқа ходимлардан пухта ҳисоб-китоб асосида, иқтисодий фойдани кўпайтиришни кўзлаб ишлашни тақозо этяпти.

Беҳуда йўл босишга чек қўйиш билан бирга машинанинг юк ортиш қувватидан тўла фойдаланишга ҳам алоҳида эътибор беріляпти. Масалан, «МАЗ-500» маркали машиналарга илгари 8 тонна юк ортиш билан чегараланилар эди. Хўжалик ҳисобида ишлашга ўтилгандан сўнг, бу машиналарга прицеп улаб ишлатиладиган бўлди. Энди уларга 18 тонна юк ортиляпти. База ишчи ва мутахассислари ўз кучлари билан 16 та ана шундай прицеп тайёрладилар.

«ГАЗ-63» машиналари ҳозир ҳар рейсда 5 тоннадан юк ташияпти. Бундан уч ой муқаддам 2 тоннадан ошиб кетса шоферининг жиғибийрони чиқарди. Бу автомашиналар учун ҳам махсус шатак-прицеплар ясалди. Улар илгари Сариқўрғон қурилишига бир марта бориб-келганда бор-йўғи 2 тонна юк ташиган бўлса, энди 10 тонна ташияпти.

Янгича ишлаш автопарк ва машиналардан фойдаланиш коэффициентини кескин ошириб юборди. Дастлабки икки ой мобайнидаёқ автобаза 63,2 минг сўм, шу жумладан, пландан ташқари 12 минг 100 сўм фойда олганлиги бундан далолат бериб турибди. Хўжалик ҳисоби асосида ишлашдан базагина эмас, балки ишчи ва мутахассислар ҳам манфаатдор бўлмоқдалар. Шоферларнинг ойлик ўртача иш ҳақи икки ой ичидаёқ 11,6 процент ошди. Моддий манфаатдорлик принципи ҳар қайси машина ҳайдовчини оператив, ташаббускорлик кўрсатиб ишлашга даъват этмоқда.

Юк автомашинасининг шофери Г. Кондопуло бир ойда базага 1500 сўмдан ортиқ соф фойда келтирди. Ўзи ҳам анча кўп маош олди.

— Бу соҳада ҳам, — дейди автобаза партия ташкилотининг секретари ўртоқ М. Муҳаммаджонов, — коммунистларимиз ташаббускор ва авангард бўлмоқдалар. Маҳмуд Масодиқов, Ёқубжон Юнусов, Нуритдин Мўйдинов, Фозилжон Бегматов каби ўт юрак коммунистлар кўп юк ташишда ҳам, машинани беҳатар бошқаришда ҳам, интизом ва юриш-туришда ҳам ўз ҳамкасбларига ўрнак кўрсатмоқдалар. Улардан ўрнак олиб ишлаётган ёш автомобилчиларимиз эришаётган ютуқлар ҳам чакки эмас.

Автобазада ҳамма нарса янги система талабларига мослаштириляпти. Жумладан, эндиликда ишдан қайтган шофер машинадаги носозликни бартараф қилиш билан овора бўлмай, беташвиш уйига кетаверади. Машинани эрталабки рейсга тунги ремонтчилар созлаб қўйишади. Улар ҳам тезкорлик билан ишлашяпти. Чунки, машина ремонти қанча барвақт тугалланса, иш сифатига қараб ремонтчиларга шунча кўп мукофот берилади.

Биргина ремонт эмас, транспортнинг техникавий қаровини яхшилаш билан боғлиқ бўлган бутун система қайта қурилди. Базада тўртта ихтисослаштирилган ремонт участкаси ташкил этилди. Уларга энг тажрибали ва малакали мутахассислар бириктирилди. Илгари автомобилнинг ишдан чиққан қисми алоҳида созланиб, сўнг ўрнига қўйилса, энди тайёр агрегатлардан фойдаланиляпти. Бу ҳол вақтдан кўплаб ютиш имконини беряпти.

База коллективи август ва сентябрь ойларида ўтган йилнинг шу ойларидагига қараганда 16 минг тонна кўп юк ташиди. Ҳар бир ишловчининг меҳнат унумдорлиги 15,9 процент кўтарилди. Ҳар 10 тонна-километр иш таннархи 6,5 тийиндан зиёдроқ камайди. Асосий фондларнинг ҳар бир сўми ҳисобига бажариладиган иш илгаригига нисбатан 25 процент ошди.

Меҳнат ва иш ҳақи ҳақидаги янги тартиб бўйича иқтисодий фойда кўпайган сари корхона ва ишловчилар манфаатдорлиги ошаверади. Буни мазкур автобаза мисолида яққол кўриш мумкин. База коллективи кейинги икки ойда олган умумий фойданинг 7 минг 800 сўми корхонанинг ўзида қолди. Шундан 4662 сўми ишчи ва мутахассисларга мукофот тариқасида бўлиб берилди. Қолган қисми эса ишлаб чиқаришни кенгайтириш, янги техника воситалари сотиб олиш ва маданий-маиший қурилиш эҳтиёжларига сарфланди.

Янги система тақозоси асосида автобаза билан алоқадор ташкилотлар, яъни заказчилар ўртасидаги алоқа ҳам тобора яхшиланиб бормоқда. Машиналарнинг беҳуда йўл юриши, юк ортиш ва тушириш учун узоқ туриб қолишига чек қўйилганлиги учун техника-иқтисодий кўрсаткичлар муттасил яхшиланиб бормоқда. Тежамлилик, иқтисодий фойда ва моддий манфаатдорлик ошмоқда. Энг муҳими шуки, автомобилчилар берилган топшириқни бир амаллаб бажариш учун эмас, балки база коллективи шуҳратини ошириш, иқтисодий фойдани кўпайтиришни кўзлаб ишлайдиган бўлиб қолдилар.

Д. ЭРГАШЕВ,
Қўқон шаҳри.

3 МИЛЛИОН 750 МИНГ ТОННА УЧУН!

Узбекистон ССР районларида пахта тайёрлаш ва машина теримининг бориши тўғрисида 1966 йил 21 октябрга бўлган

маълумот

(Планга нисбатан процент хисобида)

Биринчи стун — областлар ва районлар, иккинчи стун — мавсум бошидан буён гайёрланган пахта, учинчи стун — машинада терилган пахта

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ		
ЯККАБОҒ	106,98	167,87
ШАҲРИСАБЗ	105,67	163,48
Ғузор	97,38	53,47
Косон	96,58	98,57
Чироқчи	93,74	100,20
Қамаши	92,81	75,55
Қарши	79,99	82,03
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ		
ОҚҚЎРҒОН	103,07	115,61
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	102,45	209,23
Калинин	99,29	79,75
Бўка	97,02	115,95
Урта Чирчиқ	95,10	111,39
Орджоникидзе	93,33	105,00
Бекобод	90,44	93,11
Янгийўл	87,70	94,26
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР		
ТАХТАКУПИР	112,64	122,46
КЕГАЙЛИ	109,57	118,37
ХУЖАЙЛИ	108,64	87,19
Қўнғирот	98,60	101,74
Беруний	85,57	72,68
Чимбой	84,72	73,66
Амударё	81,62	66,12
Тўрткўл	76,50	57,51
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ		
БОЙСУН	121,60	—
Шўрчи	95,53	99,12
Жарқўрғон	94,32	111,89
Сариосиё	92,79	94,34
Денов	90,41	92,60
Термиз	73,61	76,40
Шеробод	66,59	76,10
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ		
Пайариқ	91,46	88,63
Нарпай	90,26	109,53
Хатирчи	88,27	85,14
Пастдарғом	88,07	90,55
Самарқанд	87,43	111,33
Каттақўрғон	86,30	79,57
Булунғур	85,21	86,40
Иштихон	81,39	70,54
Ғаллаорол	80,90	—
БУХОРО ОБЛАСТИ		
КОНИМЕХ	105,65	—
БУХОРО	100,32	155,25
Қоракўл	89,31	89,07
Вобкент	87,89	95,48
Ромитан	87,24	96,73
Когон	85,41	96,93
Навоий	84,97	109,35
Ғиждувон	74,60	94,21
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ		
Шовот	98,72	100,71
Янгиариқ	90,92	65,97
Хива	80,22	56,75
Урганч	79,49	72,29
Ҳазорасп	78,02	62,49
Гурлан	71,64	56,86
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ		
Киров	90,11	81,60
Олтиариқ	87,34	121,41
Ленинград	87,32	102,52
Бағдод	87,17	108,22
Поп	82,02	94,19
Узбекистон	80,45	85,16
Охунбобоев	77,48	96,70
Қува	73,28	107,96
Фарғона	60,18	78,60
АНДИЖОН ОБЛАСТИ		
БУЗ	107,65	137,20
Задарё	92,88	119,04
Москва	84,94	116,10
Избоскан	83,49	100,21
Ленин	82,48	89,55
Балиқчи	82,29	115,30
Учқўрғон	81,61	109,36
Андижон	80,31	84,24
Хўжаобод	79,24	105,34
Қўрғонтепа	77,89	96,36
Янгиқўрғон	72,29	94,74
Чуст	72,24	91,83
Наманган	70,24	61,64
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ		
Жиззах	95,29	87,89
Киров	85,31	119,82
Пахтаорол	83,11	120,29
Боёвут	79,19	106,38
Еттисой	74,76	96,13
Гулистон	73,84	109,95
Сирдарё	73,44	95,80
Янгиер	73,26	60,53
Ильич	70,49	49,01

Азамат Тошкентимиз мардликка қадамжо қутлуғ шаҳар бўлиб қолди. Ватанимизнинг жуда кўп шаҳарларидан келган қўли гул бинокорлар бу ерда ўз маҳоратларини намойиш қилмоқдалар. Ҳозир бинокорлар ўртасида уй-жойларни тезроқ қуриб битказиш юзасидан мусобақа қизғин боряпти. «Главташкентстрой» энг яхши қурилиш коллективлари ўртасида таъсис этган кўчма вимпель қўлдан-қўлга ўтиб турибди. Одесса қурилиш-монтаж поездининг ўртоқ В. Сирош бошчилик қилаётган электриклар бригадаси аъзолари кейинги ўн кунликда ана шу вимпелни эгаллашга муяссар бўлди. Суратда: шу бригада аъзоларидан (чапдан) Н. Давин, П. Криворучко, Н. Карбовичний, Г. Глебов, В. Сирош, В. Бойцун, П. Чумаченко, В. Осипчук ва М. Ткачук ўртоқлар.

В. Мазур фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ДОВРУҒ

Бу воқеанинг рўй берганига уч-тўрт ой бўлиб қолди. Машҳур механизатор Мамажон Дадажонов чўлга парвоз қилишга ҳозирланаётган пайт эди. Қишлоқда дув-дув гап: Мамажон кетармиш. Қишлоғимизнинг фахри эди, у. Энди унинг ўрнини ким босиши мумкин?

Ҳар ким ўзича ўйлар, Мамажоннинг ўрнига номзод ахтарарди: механизатор Ўринбой Йўлдошев бу ишни эплай олармикин? Умар Ҳайдаровчи? Ахир, уни машинанинг «пири» деб мақташадику! Мамажон ҳам: «Уни юрагида ўти бор йигит, агрегатга меҳр қўйган одам», деб кўп гапирарди.

Қишлоқда ана шундай гаплар юрган бир пайтда колхоз раиси Абдумухтор Саидазимовнинг кабинетига омборчи Ҳафиз Полвонов кириб келди ва дилидаги гапларни тўкиб солди:

— Менинг асли касбим тракторчилик. Лекин, омборчилик қиляпман. Қўлимда гулдек ҳунарим туриб, омборда ўтиришни ўзимга сира эп кўрмай қолдим. Мамажон чўлга жўнаётганмиш. Унинг ўрнига бригадир бўлиб қолсам, деган ниятим бор.

Раиснинг кабинетида Мамажон ҳам бор эди. У гапга аралашди:

— Ҳафиз ака тўғри ўйлабди. Уни обрўли тракторчилардан бири бўлган, дейишади. Механизаторнинг ўрни омборда эмас, далада.

— Яхши, аризангизни правление мажлисида кўриб чиқамиз, — жавоб берди раис.

Ҳафиз даврага тушди. «Одам боласи ҳар ишни қилишга қодир. Унинг қўлидан келмайдиган иш йўқ», деб ўйларди у. Мамажон бригадаси 110 гектар ерда деҳқончилик қилаётганди. У, устози ва дўстининг ишини давом эттирди. Донгдор механизатор ва моҳир бригадирнинг иш услубини қўллади. Бригададаги 40 кишига бош бўлди. Уларни қирқ устун деб билди ва ҳар ишда ўша устунларга таянди, бамаслаҳат иш тутди. Бригада аъзолари ҳар туп кўчат остига пешана терини тўкишди.

Бригадирнинг тутган йўли яхши натижалар берди. Зумрад далаларда мўл ҳосил тўпланди. Энди уни териб олиш керак эди. Ҳақиқий кураш энди бошланади! Ҳамма Ҳафизнинг ишини зимдан кузатиб турарди. Қани у нима каромат кўрсатаркин? У эса бўш келмади. Мамажон Дадажоновнинг «Механизатор, жасорат кўрсат!» деган чақириғига жавобан мавсумда 300 тонна пахта теришга сўз ҳам берди.

...Биз Ҳафиз бошлиқ бригада даласида бўлдик. Полвонтош адирининг шундоққина пастлигида ястаниб ётган яхлит картада «зангори кема» сузиб юрибди. Унинг штурвалида кечаги омборчи — Ҳафиз Полвонов ўтирибди. Унинг кайфияти яхши, чеҳраси очиқ. Гоҳо-гоҳо эгатдан кўзини узиб, бункерга қарайди. унга ёғилиб тушаётган паға-паға «қор»ни кўриб завқланади.

Тўғри, дастлабки кунларда иши унча юришмади. Кунига машина бункеридан 7-8 тоннадан пахта тўкди, холос. «Бунча пахтани бошқалар ҳам теряпти-ку» деб қўйди у ўз-ўзига.

Тўрт қаторли «Ўзбекистон» машинасининг рулига ўтирди. Ишни эрта бошлаб, даладан кеч қайтишга одатланди. Ниҳоят кунлик суръат кўтарила борди. Ҳафиз янги машина билан бир кунда 15 тонна пахта терган куни бутун қишлоқ аҳолиси ҳайратда қолди.

Ҳафиз назарида яна қандайдир имкониятлар бор-у, улар фойдаланилмай қолаётганга ўхшарди. Ҳар қандай иш вақтининг ҳам маълум чегараси бўлади. Бунинг устига машина терими кўпроқ об-ҳавога боғлиқ. Шудрингда пахта териб бўлмайди. Шудринг кўтарилгунча машинани созлаб олиш керак. Ҳафиз ана шундай қилди.

Ҳаммавақт одамнинг айтгани бўлавермас экан. Ҳафиз кутилмаганда тўсиқларга дуч келганда шу фикрни дилидан ўтказади. Туппа-тузук ишлаб турган машина кечга бориб, қаттиқ силкиниб таққа тўхтаб қолса бўладими. Ҳафиз ерга сакраб тушди, моторни кўздан кечирди.

У шийпонга чопди, Ленинск мотор-ремонт заводига телефон қоқди, воқеани айтди.

Ремонтчиларга балли, машинани қисқа вақтда тузатиб беришди Олтин далаларни яна машинанинг овози тутди.

— Яша азамат, — дея қичқириб юборди прицепчи Раҳмонберди Каримов қувончини қалбига сиғдиролмай, — бир кишининг терган пахтасини ташишга икки прицеп улгурмаяпти-я.

— Тезроқ боссанг-чи, — деди Ҳафиз пайкалга яқинлашиб келаётган прицепчи Раҳимжон Абдуллаевга ҳазиломуз, — шундай паллада машинанинг «думи»га тош боғлаб бўладими?

Ҳафиз ўзини кўрсатди. Бир кунда бункердан 20 тонна дур тўкди. Бу хушхабар бир зумда бутун қишлоққа, районга ёйилди. Омборчининг жасорати айрим кишилар онгидаги шубҳани улоқтириб ташлади. Шунда кўпчилик «Марҳаматда иккинчи Мамажон туғилди» дейишди.

Ҳафиз эл оғзига тушиб қолди. Унинг доврўғи Ленин районидаги Ильич номли колхоздан бутун Андижон областига таралди. Бухгалтерлар хомчўт қилиб кўришди. Унинг бир кунлик иш ҳақи 60 сўмга тўғри келибди.

...Кейинги кунларда ҳавога булут чиқиб, тез-тез ёмғир савалаб турибди. Бу ишнинг белига тепмоқда. Шундай бўлса ҳам моҳир механизатор кунига 20 тоннадан пахта теряпти. Унинг мавсум бошидан бери терган пахтаси 300 тоннадан ошиб кетди.

— Биринчи мажбуриятимни бажардим, — дейди Ҳафиз, — яна 100 тонна пахта териб, устозим Мамажоннинг бултурги кўрсаткичига тенглашмоқчиман.

Унинг ғайратини кўриб, қўшимча мажбуриятни ҳам бажаришига ишонч ҳосил қилдик. Ҳафиз бригадаси куни кеча ғалаба рапортига имзо чекди. 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31 центнердан ҳосил йиғиб олинди. Далада ҳали ҳосил кўп. Бригада азаматлари ҳосилдорликни гектар бошига 40 центнерга етказиш, ялпи ҳосилнинг 80 процентини машинада териб олиш учун курашмоқдалар.

М. ТОЖИХАЛИЛОВА,
«Коммунист» газетасининг ходими.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЕМ-ХАШАК ЖАМҒАРИНГ

Узбекистон ССР районларида дағал хашак тайёрлаш ва силос бостиришнинг бориши ҳақида 1966 йил 20 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — область ва районлар, иккинчи стун — тайёрланган дағал хашак, учинчи стун — силос бостириш.

Гурлан	101,2	72,2
Янгиариқ	100,2	86,2
Ҳазорасп	100,1	85,4
Шовот	100,0	90,0
Хива	100,0	81,0
Урганч	93,3	100,3
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ БУЙИЧА	99,4	84,8
Боёвут	145,3	124,2
Пахтаорол	107,5	84,2
Сирдарё	107,3	119,8
Жиззах	106,6	64,8
Зомин	103,8	62,6
Фориш	102,7	—
Киров	100,0	96,1
Гулистон	84,4	68,7
Еттисой	74,2	69,7
Янгиер	56,1	60,4
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ БУЙИЧА	99,3	83,2
Термиз	120,2	60,4
Жарқўрғон	105,3	64,8
Шеробод	98,1	45,0
Шўрчи	98,0	50,0
Бойсун	94,5	100,0
Сариосиё	82,5	88,4
Денов	82,2	74,2
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ БУЙИЧА	94,8	66,1
Бўз	97,7	49,4
Чуст	90,9	86,2
Избоскан	89,5	89,0
Москва	89,4	76,8
Учқўрғон	89,2	91,0
Балиқчи	88,8	43,9
Наманган	88,0	60,0
Янгиқўрғон	84,5	87,5
Андижон	84,5	79,2
Қўрғонтепа	82,8	72,4
Хўжаобод	81,4	81,7
Ленин	76,7	97,4
Задарё	70,3	86,3
АНДИЖОН ОБЛАСТИ БУЙИЧА	85,9	78,7
Самарқанд	102,5	78,2
Пайариқ	101,2	42,2
Ургут	99,7	98,0
Ғаллаорол	89,0	34,0
Нурота	84,5	45,6
Каттақўрғон	83,7	40,3
Булунғур	83,5	63,6
Иштихон	78,6	58,1
Хатирчи	78,0	45,5
Нарпай	77,8	102,1
Пастдарғом	54,6	47,4
САМАРҚАНД ОБЛАСТИ БУЙИЧА	82,7	58,6
Янгийўл	107,3	82,6
Орджоникидзе	105,8	89,4
Бўка	91,5	77,9
Калинин	86,8	93,4
Юқори Чирчиқ	78,7	90,9
Оққўрғон	70,2	116,7
Урта Чирчиқ	68,5	97,6
Бекобод	47,2	45,1
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БУЙИЧА	80,8	88,2
Охунбобоев	96,3	82,3
Ленинград	95,7	128,5
Киров	90,6	78,7
Қува	87,5	126,2
Бағдод	83,1	69,8
Олтиариқ	76,3	66,0
Узбекистон	73,2	56,0
Поп	72,3	81,0
Фарғона	56,6	62,2
ФАРҒОНА ОБЛАСТИ БУЙИЧА	80,3	79,7
Қўнғирот	81,8*)	78,3
Тахтакўпир	71,3	91,8
Амударё	68,3	33,9
Тўрткўл	68,1	31,5
Беруний	67,6	29,3
Мўйноқ	63,9	—
Чимбой	61,1	81,6
Хўжайли	59,7	41,9
Кегайли	54,3	79,1
Нукус шаҳри	18,3	61,9
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР БУЙИЧА	66,1*)	59,3
Конимех	99,3	—
Бухоро	86,9	39,2
Ромитан	82,8	44,0
Навоий	79,9	46,2
Қоракўл	77,5	28,2
Вобкент	68,0	70,3
Когон	64,9*)	35,6
Ғиждувон	51,3	62,3
Томди	10,9	—
БУХОРО ОБЛАСТИ БУЙИЧА	63,6*)	48,0
Косон	55,5	34,1
Яккабоғ	51,9	37,5
Шаҳрисабз	46,3	41,6
Чироқчи	44,9	22,4
Қамаши	41,9	18,6
Қарши	41,0	24,4
Ғузор	33,4	12,3
ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ БУЙИЧА	43,9	31,5
Республика бўйича:	76,6	70,7

*) Маълумотлар аниқланган.

ИККИ ХИЛ СУРЪАТ

Булунғур районидаги «Правда» колхози бешинчи октябрдаёқ маррага етди. Кўпчилик бригадалар йиллик пахта тайёрлаш планини ошириб бажарди. Колхозда ҳам, бригадаларда ҳам ҳосилдорлик ўтган йилгидан ошиб кетди. У. Турдиев, О. Юсупов, Д. Саидов, Э. Расулов каби тажрибали деҳқонлар бошлиқ бригадалар гектаридан олинадиган ҳосилни анча ошириб, самарали натижаларга эришдилар. Оз маблағ ва меҳнат сарфлаб, кўп, арзон пахта етиштирдилар.

Бу хўжалик аъзолари кейинги уч йил ичида ҳосилдорликни 13 центнердан 22 центнерга кўтардилар. Бу йил 1130 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 28 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга бел боғлаганлар.

— Ваъдага вафо қилиш мақсадида, — деди колхоз раиси Норхўжа ака Шохўжаев, — дала ишларини йил бошиданоқ кўнгилдагидек уюштирдик. Ички имконият ва резервларни ишга солдик, минерал ва маҳаллий ўғитлардан, хусусан техникадан ўринли фойдаланишга жиддий эътибор бердик. Ғўза қатор оралари узунасига ва кўндалангига культивация қилинди. Ғўзани группа усулида суғориш кенг қўлланилди. Шу туфайли барча майдонларда пахтадан мўл ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдик. Ҳосилни тезрок йиғиштириб олишда ҳам жасорат кўрсатиб, областда биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини бажардик.

Ҳосилни тезроқ териб олишда машина мададкор бўляпти. Хўжаликда машинада пахта териш мавсум топшириғи 160 процент қилиб адо этилди. Механик-ҳайдовчи О. Равшанов 10 кунда 80 тонна пахта терди. Бригада планни 12 иш кунида бажарди.

Шу райондаги «Партия XXIII съезди» колхозида ҳам ҳосилдорликни ошириш ва етиштирилган пахтани тезроқ йиғиштириб олиш учун ҳамма имкониятлар бор. Лекин, ишчи кучи, техника билан таъминланиши жиҳатидан бир хил шароитдаги бу хўжаликда йиғим-терим ҳаддан ташқари судралмоқда. Давлатга 4590 тонна пахта топшириш мажбурияти олинган бу хўжаликда терим графиги бирор кун ҳам бажарилмаяпти.

Бунга сабаб шуки, теримга асосий куч сафарбар этилмаган, далада ишловчиларга зарур шароит яратиб берилмаган. Иссиқ овқат пиширилмайди, ёш болали аёллар учун кўчма яслилар очилмаган. Кўпчилик оналар болалари билан банд бўлиб, дала ишларига қатнашмайдилар. Йўлдош Тангриев бошлиқ 7-бригадада ишга яроқли 80 киши бўлгани ҳолда, теримга 50-55 киши иштирок этади, холос. Уларнинг кўпчилиги ҳам кунлик нормани бажармайди. Октябрнинг 15 кунида графикдаги 45 ўрнига атиги 19,3 процент пахта терилди ва топширилди. Маматқул Турдиев, Мелиқул Сафаров, Ортиқ Искандаров бошлиқ бригадаларда ҳам аҳвол худди шундай. Йиллик пахта тайёрлаш плани 50 процент ҳам бажарилгани йўқ.

Колхозда 11 та пахта териш машинаси бор эди. Яна 10 та янги «ХТ-1,2» маркали агрегат сотиб олинди. Шу кунгача машиналар билан мажбуриятдаги 1200 ўрнига бор-йўғи 490 тонна пахта терилди. Й. Тангриев бошлиқ бригадада уч агрегат билан икки беш кунликда фақат 44 тонна пахта терилди. Чунки, кўпчилик агрегатлар фақат бир сменада ишлайди. Бунинг устига машиналарнинг техника қарови яхши йўлга қўйилмаган. Натижада даладаги агрегатлар бекор турибди.

Район раҳбарлари йиғим-теримда судралаётган «Партия XXIII съезди» колхози правлениеси ва партия ташкилотига нисбатан муросасозлик қилиб келяптилар. Ҳатто колхоз раиси М. Бозоровнинг ҳисобини эшитиб, унга нисбатан чора кўрмадилар.

Л. ЭРГАШЕВ,

ТОШКЕНТ КУНДАЛИГИ

Тошкентдаги зилзила оқибатларини тугатиш Республика ҳукумат комиссияси кеча «Совет Ўзбекистони» мухбирига қуйидагиларни маълум қилди:

22 октябрга қадар бошпанасиз қолган оилалардан 6141 таси янги квартираларга жойлаштирилди.

7205 оила ётоқхоналар ва жамоат биноларида истиқомат қилмоқда.

Шоаҳмад ота Шомаҳмудовнинг юксак ватанпарварлик ташаббуси шаҳримизда нақадар авж олиб кетганлигини шундан ҳам кўрса бўладики, ҳозирги вақтда 9873 оила Шоаҳмад отага ўхшаган саховатли қалб эгаларининг илтифоти билан уларнинг уйидан бошпана топди. Бу оилалар оташқалб кишиларнинг қайноқ бағрида ўз уйида тургандек бемалол истиқомат қилмоқдалар.

Шаҳарда зилзиладан шикастланган, лекин яшашга яроқли уй-жойлар ремонти жадал бормоқда. Ҳар куни юзлаб оила капитал ремонтдан чиққан шинам квартираларга кўчиб кирмоқда. Кейинги икки кун ичида 261 оила ана шундай квартираларга кўчиб кирди. Шу вақтга қадар 32565 оила капитал ремонт қилинган квартираларга кўчиб кирди.

Аҳил оилага уюшган совет кишиларининг қон-қардошлиги нималарга қодир эканлиги шу кунларда тошкентликларга кўрсатилаётган иззат-икром, ҳурматда яққол кўриниб турибди. Шу кунга қадар Россия Федерацияси 1090 оилани ўз бағрига олиб, уларни шинам уй-жой ва ихтисосига кўра иш билан таъминлади. Қардош Украина — 1412, Белоруссия — 552, Литва — 248, Латвия — 253, Эстония — 90, Арманистон — 106, Озарбайжон — 227, Грузия — 167, Молдавия — 195, Қозоғистон 192 оилани ва бошқа қардош республикалар ҳам юзлаб оилаларни самимий кутиб олди. Ҳаммаси бўлиб, қардош республикаларга 4685 оила кўчиб кетди.

Республикамизнинг шаҳарлари аҳолиси ҳам тошкентликларни иззат ва ҳурмат билан кутиб олиб, уларга энг яхши квартираларни тақдим этмоқдалар. Тошкент областининг шаҳарлари зилзиладан бошпанасиз қолган 1216 оилани, Фарғона области шаҳарлари 1100 оилани бағрига олди. Ҳаммаси бўлиб, республикамиз шаҳарлари 3686 оилага бошпана берди.

Ахлоқ, одоб мавзуида

ШИРИНСУХАН БЎЛСАНГИЗ...

Одоб тилдан бошланади. Ёмон гап ҳам, яхши гап ҳам бир оғиздан чиқади, дейди халқимиз. Одамлар ўртасидаги муносабатларнинг мезони бўлмиш тилнинг нималарга қодир экани ҳаммамизга аён. Баъзан бир оғиз ширин сўз бошингизни кўкка етгудай қилади. Баъзидачи, бир оғиз аччиқ, қўпол сўз бир умрга дилингизда муҳрланиб қолади.

Элимиздаги ободонлик, маъмурчилик, маишатимиздаги маданиятни кўриб, шу гўзал айёмларда инсон бир-бирини қанча эъзозласа, қанча ардоқласа арзийди. Бутун эл сенинг ва оилангнинг ҳузур-ҳаловатини кўзлаб меҳнат қилса, сен ҳам ўша қадрдонлар бахт-саодатини деб заҳмат чексанг, эртаги кун ташвишидан озод орзуларинг қанот ёзса... яйраб дам олсанг. Бу ерда худбинлик, дилозорликка сира-сира ўрин йўқ.

Шаҳар ва қишлоқларда, овул ва посёлкаларимизда минглаб шундай гўзал оилалар борки, унда катталар ҳурматда, кичиклар иззатда яшайди. Сўкиш, қарғаш, дил ранжитиш нималигини билмаган ажойиб аҳил, хушфеъл, инсонпарвар, қувноқ авлод тарбияланмоқда. Оддий бир ишчи оиласида меҳрибонлик, ширинсуханлик, хушмуомалаликни кўриб қувонасиз. Бу ерда бувиси набираларига «Ўзим ўргилай, тасаддуқ, Шавкатжон!» деб иш буюрса, бобоси «ҳай, умрингдан барака топкур, баракалла!» деб қилинган ишларни кузатади. Болалар ҳам доимо уларга ҳозиржавоблик билан «лаббай!» деб хизматларига тайёр туришади. Доимо ҳушёрлик билан ота-оналари ҳам болаларнинг хулқ-атвори, тилидаги яхши-ёмон гапни, ўртоқлари ва қўни-қўшниларга қилаётган муомалаларини кузатиб борадилар. Гўдакни жуда ёшлигидан одобга ўргатишади.

Дарҳақиқат боланинг тили бир ярим-икки ёшида чиқади, одоб ҳам шу ёшдан бошлаб такомиллаша боради. Демак болани одобли, хушхулқ қилиб тарбиялашда оиланинг масъулияти катта.

Одобку тилдан бошланади, бинобарин беодоблик ҳам худди ўша тилдан бошланади. Дилозорлик, оғзи бузуқлик, ҳақоратгўйлик бор уйдан барака кўтарилади. Қадр-қиммат йўқолади. Оиланинг ҳузур-ҳаловати бузилади, бурди кетади. Бундай оилада ўсаётган болалар ҳам ота-онасидан кўп бемаънилликни илиб олишадики, бу ифлос сўзларни қаламга олиб бўлмайди. Шунинг учун ҳам фарзандларимизнинг тилларини ширин ёки заҳар бўлиши, болаларимизнинг ҳушфеъл ва одобли бўлиши аввало оилага боғлиқ. Қуш уясида кўрганини қилади, дейишади ахир. Бир вақтлар педагогика техникумини тамомлаб турмушга чиқиб кетган Муяссархон ҳозир олти боланинг онаси. У педагогика фани таълим бергандек боланинг эси кириб тили чиқиши билан оилавий тартибга ўргатиш, унга энг яхши инсоний фазилатларни сингдириш ўрнига, бақириб-чақириб, уриб-сўкиб қарғаб муомала қилади. «Оғзингдан қонинг келгур», «Ҳой ит, ҳайвон...» каби қарғишсиз гапирмайди. Бу жувоннинг эри бордир, ахир, дерсиз. Ҳа, бор. У шу катта рўзғорни деб меҳнат қилади. Эри келгунча Муяссар болаларни ювиб-тараб тартибга солиб қўяди. «Дадангнинг олдида ғиқ десаларинг худди терингни шилиб олади» деб отани болага ёмон кўрсатиб қўяди. Ундан болаларига пўписа қилишни талаб этади.

Сўнгги вақтларда шаҳарда мол, қўй кўпайди. Умумий пода йўқлигидан бўлса керак моллар кўча ва бульварларда боқиляпти. Эрталаб, кечқурун Тимирязев кўчасининг 6-Магнитагорск кўчаси билан бирлашган майдонга келсангиз оёқ яланг, бош яланг ўсмирларнинг молларини ўтга қўйиб, ўзлари оғизларидан ади кириб-бади чиқиб папирос чекиб ўтирганларини кўрасиз. Булар ўқувчи ёшлар, 9-ва 51-мактабнинг ўқувчилари. Мактабдаги хулқ-атворини билмайман-ку, аммо маҳаллада буларнинг оғзи шалоқлигини кўриб ёнидан ўтишга ҳазар қиласиз. Уларнинг ота-оналари ёки акалари бундан бехабар дейсизми? Билиб туриб бепарволик қилишади. Янги фармонда жамоат жойларида дилозорлик, ҳақоратгўйлик қилган шахсларга жарима (штраф) солиш кўрсатилган. Бироқ энди жамоат, яъни кўпчилик яшамаган жой борми? Уч-тўрт қаватли бир уйда ўнлаб хонадон яшайди. Ҳатто участкада ҳам қўни-қўшнини бир пахса девор ёки тахта панжара ажратиб туради, улар кеча-кундуз бир-бирининг овозини эшитиб турадилар. Бир хонадондаги севинч-қувонч ҳам, ғам-ҳасрат ҳам тўрт томонга тарқалиб таъсир қилади. Демак уй ҳам жамоат жойи.

Бундай уйларда овозни борича болаларни қарғаш ярамайди. Радио, приёмникларни ҳам бор бўйича бақиртириб қўйиш ўзгаларнинг оромини бузади. Баъзан жамоат жойларида овозларининг борича бировнинг ғийбатини қилиб ёки сўкиниб борадилар. Уларни тартибга чақирсангиз «ишингиз нима» қабилида хўмрайиб қарашади. Нега энди ишимиз бўлмасин. Тартибсизни тартибга чақирмаслик ҳам жиноят. Афсус бундайлар баъзан учраб турадй.

Дилозор, қўпол одамларга дуч келиб, икки оғиз нордон сўз эшитган кунингиз ишнинг ҳам унуми бўлмайди, кайфингиз ҳам бузилади. Кўз ўнгимда ғалати бир манзара гавдаланади. Айрим ҳолларда чиройли костюм, шляпа кийган киши гўё қирқ ямоқ ифлос пўстинга ўралиб тургандек бўлади хаёлимда. Баъзан оғзи шалоқ аёл ҳам хушбичим кўйлак кийиб, сочларини чиройли қилиб турмаклаган-у, устидан чиркин чапон ёпинганга ўхшаб кўринади. Ҳар қандай келишмовчиликни ётиғи билан сўзлашиб, совуққонлик билан ҳал этиш мумкинку, ахир. Ширин сўз билан илонни инидан чиқариш мумкин, дейди халқимиз. Қўпол сўз оппоқ кўйлакка қўнган хира пашшадек кўзга хунук ташланади. Тил суяксиз бўлса ҳам суякдан ўтади, дейилади халқ мақолида. Одамларга тош отиш қаёқдаю, гул отиш қаёқда. Гул жавобига гулдаста қайтаришга қодир халқимиз. Бир-биримизга меҳрибон, ширинсухан, хушмуомалада бўлсак ҳар қандай мушкул ишни осон ҳал этоламиз. Ундан сўнг, одобли элга манзур дейдилар. Ҳурмат қилган иззат кўради. Замонамизга шу ярашади.

С. ШАМСИЕВА.
Шахсий пенсионер.

СУД ЗАЛИДАН

БЕЗОРИЛАР ЖАЗОЛАНДИ

Ҳамидулла Ирисметов оғир жиноят қилгани учун 1959 йилда 15 йилга қамалиб кетган эди. У умрининг ўн йилини турмада ўтказди. Ниҳоят 1964 йилда ўзи яшаган Қўйлиқ посёлкасига қайтиб келди. Бироқ у шундай жиддий танбеҳдан тегишли хулоса чиқармади, қайноқ ҳаётга, инсон тақдирини эъзозловчи меҳнат қучоғига қайтмади. Яна ўша қалтис ва киши шаънини ҳақоратловчи ёмон йўлдан бораверди. У тез орада ўзига ўхшаш пасткаш Раҳим Абдуллаев билан иноқлашди. Улар доим ичкиликбозлик қилишиб, кишиларнинг ҳаловатини бузишди, жамоат тартиб-қоидаларини менсимай қўйишди.

Бу ҳар икки безори яқинда Қўйлиқ бозорида маст-аласт бўлиб жанжал кўтардилар, ҳаммаёқни алғов-далғов қилиб, одамларни ҳоли-жонига қўймадилар. Ҳ. Ирисметов ёнидан пичоқ чиқарди-да Р. Абдуллаевнинг кўкрагига қадади. Абдуллаев эса уни дўппослай кетди.

Ор-номусини, виждонини йўқотган ҳар икки безори адолатли суд олдида ўз ярамас қилмишлари ҳақида жавоб бердилар. Уларнинг хатти-ҳаракатлари, жиноий уринишлари ўз тақдирига, бурчига беорлик билан қарашнинг, шахсий ҳаётга завол бўлишнинг оқибатидир.

Тавбасига таянмаган безори, ичкиликбоз Ҳ. Ирисметов тўрт йил муддатга озодликдан маҳрум этилишга, Р. Абдуллаев эса уч йил синаш муддати билан шартли жазога ҳукм қилиндилар. Халқ судининг ҳукми очиқ судда иштирок этган кишилар томонидан қизғин маъқулланди.

А. ШОМИРЗАЕВ,
Тошкент область, Калинин район старший судьяси.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИДА

КАПИТАЛ РЕМОНТСИЗ 350 МИНГ КИЛОМЕТР

Нарпай районидаги 31-автобаза шофёри К. Расулов ҳозиргача капитал ремонтсиз 350 минг километр йўл босди. Базанинг М. Крель, С. Нафаев, О. Блиневга ўхшаш кўпгина шофёрлари ҳам ўзларига бириктилган юк машинаси билан капитал ремонтсиз 300 минг километрдан зиёдроқ йўл босдилар.

САМАРҚАНД — ИНГИЧКА

Кончилар посёлкаси — Ингичка билан Самарқанд шаҳри ўртасида янги маршрут бўйича пассажир машинаси қатнай бошлади. Машина Ингичка посёлкасига Пастдарғом район маркази Жума орқали қатнайди.

ИНЖЕНЕРЛАР КУНИ

Областда 40 тадан ошиқ пахтачилик, ғаллачилик, қоракўлчилик ва сабзавот-боғдорчилик совхозлари бор. Ихтисослаштирилган бу давлат хўжаликларида бир неча юзлаб мутахассислар ишлайди. Область совхозлар тресги бу совхозларда инженерлар куни ўтказа бошлади. Бундай маросим ҳозиргача «Каттақўрғон», «Даҳбед», «Боғизоғон», Ильич номли совхозларда ўтказилди.

Инженерлар кунида техникадан қандай фойдаланиш, иқтисодий гежамлилик, мавсумий ишларга тайёгарлик муҳокама қилинади, илғор тажрибалар ўрганилади.

АВТОКЛУБ

Пастдарғом район маданият бўлими автоклуб ташкил этди. Унда кўчма кино радио-установкаси ўрнатилган. Унда лектор ва агитаторлар ҳам бор. Автоклуб пахта йиғим-теримида қатнашаётганларга маданий хизмат кўрсатяпти.

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» МУХБИРИ.

Турли мамлакатларда

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИДА

РЕАЛ ЁРДАМ

ЛАГОС. Нигериядаги «Морнинг пост» газетаси бундай деб ёзади: Ривожланаётган давлатларга Совет Иттифоқи бераётган ёрдамнинг асосий фарқи шуки, бу ёрдам мазкур мамлакатларнинг халқлари ўз олдига қўйган асосий вазифаларга тўла равишда мос бўлиб тушмоқда. Ғарб давлатлари маҳаллий хусусий капитал билан ҳамкорлик қилишни яхши кўрадилар. Аммо Совет Иттифоқи бераётган ёрдам эса, деб ёзади газета, халқ контроли остидаги корхоналарни ривожлантиришга сарфланмоқда.

ҲАМКОРЛИК МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ҚОҲИРА. Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти доимий ваколатхонасининг бу ерга келган бошлиғи Ле Куанг Чан, Қоҳирада Миллий озодлик фронтининг доимий ваколатхонаси очилади, деди.

Миллий озодлик фронтининг ваколатхонаси, деди у, Вьетнам халқи билан араб халқи ўртасида муносабатларни мустаҳкамлаш учун, халқларнинг озодлик курашини кучайтириш учун хизмат қилади. Шу мақсадда Вьетнам ваколатхонаси Африка ва Осиё мамлакатларидаги озодлик ҳаракатларининг вакиллари билан, шунингдек қўшилмаган мамлакатларнинг вакиллари билан алоқалар боғлайди.

МУСТАМЛАКАЧИЛАРНИНГ АДАБИНИ БЕРМОҚДАЛАР

ДОРУССАЛОМ. Анголани озод қилиш учун курашувчиларнинг ҳарбий қисмлари олиб борган жанглар натижасида Португалиянинг мустамлакачи қўшинлари отрядидан 17 киши ўлдирилди ва кўп киши жароҳатлантирилди.

БАР ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

ҚОҲИРА. Бирлашган Араб Республикаси министрлар кабинетининг кенгайтирилган мажлисида мамлакатнинг иқтисодий проблемаларини ҳал этиш тўғрисида молия, экономика ва планлаштириш министрликлари тайёрлаган докладлар муҳокама қилинди. Бирлашган Араб Республикасининг президенти Носир раислигида ўтказилган бу мажлисда миллий саноат корхоналарининг иш унумини кўпайтириш имкониятлари ўрганиб чиқилди. Шу мақсадда министрлар кабинети шу йил 1 ноябрдан бошлаб саноатнинг бир қанча тармоқларига қарашли корхоналарда 42 соатлик иш ҳафтаси жорий этишга қарор қилди.

СИИНА БАНГКОКДА

ПАРИЖ. Япония ташқи ишлар министри Эцу Сабуро Сиина, дейилади Франс Пресс агентлиги мухбирининг Бангкокдан берган хабарида, икки кунлик визит билан Бангкокка келди. (ТАСС).

Барча мамлакатларнинг халқлари! Уруш оловини ёқувчи империалистларнинг кирдикорларини фош қилингиз! Қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, ядро қуролини тақиқлаш, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун, бутун дунёда тинчлик учун курашни кучайтирингиз!

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ОКТЯБРЬ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН).

Италия. Миландаги «Мотта» кондитер фабрикасининг ишчилари иш ташладилар. Улар янги меҳнат шартномаси тузишни талаб қилмоқдалар. Меҳнаткашлар икки ҳафтадан бери ишга чиқишмаяпти. Суратда: Иш ташловчилар билан полиция ўртасида тўқнашув пайти.

АП—ТАСС телефотоси.

ҲУҚУҚ УЧУН КУРАШГАН КИШИ ЎЛДИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, (ТАСС). Америка негрларининг гражданлик ҳуқуқлари учун кураш ҳаракати раҳбарларидан бири доктор Роберт Спайк 17 октябрда ваҳшиёна ўлдирилди. Спайкнинг қиймалаб ташланган танаси Огайо штатининг Колумбус шаҳри университети меҳмонхонасида топилди. Спайк диний марказнинг очилиш маросимида қатнашиш учун бу ерга таклиф этилган эди. Роберт Спайк Америка негрларининг гражданлик ҳуқуқлари учун кураш билан боғланган воқеаларда ҳамиша фаол қатнашди. У гражданлик ҳуқуқи учун кураш ҳаракати қатнашчиларининг Вашингтонга қилган юришида актив иштирок қилди, Миссисипи штатида негрлар ўртасида кенг кўламда тушунтириш ишлари олиб борди, негрларнинг бутун жаҳонга машҳур бўлиб қолган селма юришида иштирок қилди. У Чикагодаги негрларнинг ирқий камситишга қарши ҳаракатига раҳбарлик қилган кишилардан бири эди.

Кемалар айирбошланди

ДЕҲЛИ, 20 октябрь. (ТАСС). ПТИ агентлиги хабар беради: Ҳиндистон ҳукумати Тошкент Декларациясининг руҳига мувофиқ, Покистоннинг «Алҳасан» ва «Оушен энтерпрайз» деган икки кемасини қўйиб юборди. Бу кемалар ўтган йил Ҳиндистон билан Покистон ўртасида қуролли можаро вақтида Висакхапатнам ва Калькутта портларида ушлаб қолинган эди. Покистоннинг бу икки кемаси Ҳиндистон портларидан чиқиб кетди ва ҳозир Карачи томон бормоқда. Бу ерга келган хабарларга қараганда, Покистон маъмурлари ҳам можаро вақтида ушлаб қолинган икки ҳинд кемасини бўшатиш тўғрисида фармойиш берганлар.

Тито Деҳлига келди

ДЕҲЛИ 20 октябрь. (ТАСС). Югославия президенти Иосип Броз Тито бугун Деҳлига келди. У, Ҳиндистон бош министри Индира Ганди ва Бирлашган Араб Республикасининг президенти Носир билан уч томонлама музокараларда қатнашади.

МАНФААТЛАРНИ КЎЗЛАБ

БОГОТА, 19 октябрь. ТАСС мухбири Рейнальдо РАМИРЕС хабар беради:

Колумбияликлар Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар билан тағин ҳам мустаҳкамроқ савдо муносабатлари боғлашни талаб этмоқдалар. Колумбия ривожланиш министри Альваро Рестрепо, таниқли жамоат арбоблари, савдо-саноат аҳиллари социалистик мамлакатлар билан савдо алоқаларини кенгайтириш кераклигини айтмоқдалар.

«Вос пролетариа» газетасида яқинда босилган мақолада айтилишича, Колумбиянинг социалистик мамлакатлар билан савдо муносабатларини кенгайтириш тўлов балансидаги дефицитни тугатишга ва умуман миллий экономикани соғломлаштиришга ёрдам беради.

Кофе саноатчилари миллий федерациясининг вакили Альфонсо Арболеда ТАСС мухбири билан суҳбатда «Совет бозори биз учун катта аҳамиятга эга» деди.

Арболеда Колумбия билан Совет Иттифоқи ўртасида товар обороти ўсиб бораётганлигини мамнуният билан қайд қилди. Совет Иттифоқи харид қилаётган биргина кофенинг ўзи, шу йил январь ойидан сентябрь ойигача бўлган давр ичида бутун ўтган йил давомида харид қилинган кофега нисбатан тўрт баравар кўпайди. Колумбия Совет Иттифоқидан сотиб олаётган асосий моллари орасида, деди Альфонсо Арболеда, автомобиллар, химия саноати маҳсулотлари, соатлар ва бошқа шу каби моллар бор. Колумбия, деди у, балиқ саноати учун рифрежераторларни, бошқа совет молларини ҳам сотиб олишдан манфаатдордир.

ПОЛИЦИЯ ВА САЙЛОВЛАР

ПАРИЖ. 20 октябрь. (ТАСС). Ҳозир Испанияда бирдан-бир легал давлат касаба союз ташкилотлари бўлган «Вертикал синдикатлар»нинг раҳбар органларига сайловлар ўтказилмоқда. Испаниянинг полиция маъмурлари ҳам мамлакатда ўтказиладиган бу сайловларга ўзларича қатнашмоқдлар. Улар Испаниядаги ишчи касаба союз оппозициясининг ишчи комиссиялари кўрсатган номзодлардан цех касаба союз делегатлари ва корхона комитетларининг аъзолари бўлиб сайланган кишилар тўғрисида ошиғич равишда янги «иш» очмоқдалар. Франциядаги ЮФИ информация агентлигининг берган хабарида айтилишича, масалан, Канар ороллаларидаги полиция участкаларида ишчи комиссияларнинг «Вертикал синдикатлар» қуйи раҳбар органларига сайланган делегатлари ошиғич равишда рўйхатга олинмоқда, бу рўйхатларга франкочиларга қарши фаолияти учун суд терговига тортилганлик тўғрисидаги ҳамда делегатларнинг ва оила аъзоларининг сиёсий қарашлари тўғрисидаги маълумотлар киритилмоқда. Расмий касаба союз сайловларида ишчи касаба союз оппозициясининг делегатлари, яъни испан ишчилар синфининг ҳақиқий вакиллари катта ғалабалар қозонганлиги маълум бўлиб қолгач, полиция томонидан кўрилаётган бу чоралар айниқса кенгайтирилди.

«ПОЛИТИК АФФЕРС» ЖУРНАЛИНИНГ «МАДАНИЙ РЕВОЛЮЦИЯ» ТЎҒРИСИДА ЁЗГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 20 октябрь. (ТАСС). АҚШ Коммунистик партиясининг назарий органи «Политикл афферс» журнали бундай деб ёзади: «Ҳозир Хитойда бўлаётган воқеалар жаҳон коммунистик ҳаракатини, шунингдек барча прогрессив ва тинчликсевар халқларни катта ҳаяжонга ва ташвишга солмоқда».

«Маданий революция» деб аталаётган бу воқеа, деб ёзади журнал, жуда ғалати революция бўлмоқда. Буржуазия идеологиясига қарши курашнинг социализм қуриш учун катта аҳамияти бор, албатта, деб давом қилади «Политикл афферс» журнали, лекин ҳақиқатда Хитойда бўлаётган воқеаларнинг «Идеология кураши тўғрисидаги марксизм-ленинизм концепциясига ҳеч бир алоқаси йўқ. Пролетар идеологиясини ва пролетар маданиятини ривожлантириш ўтмишнинг меросини рад этишни асло тақозо қилмайди. Хитойдаги «маданий революция» шу билан фарқ қилмоқдаки, у марксизм-ленинизмнинг асосий принципларини бутунлай рад этаётир.

«Қизил соқчилар» қўлланаётган методлар айниқса ҳаммани ҳаяжонга солмоқда, деб таъкидлайди журнал. Машҳур ва ҳурматли Хитой гражданлари ва чет эл дипломатлари таҳқирланганлигини, одамлар калтакланаётганлиги ва ўлдирилаётганлигини, уларнинг уйларида тинтувлар ўтказилаётганлиги ва шахсий мулклари мусодара қилинаётганлигидан иборат жуда кўп ҳоллар рўй берганлиги маълум. Бундай ҳаракатларга рухсат берилибгина қолмасдан, шу билан бирга бу ҳаракатларни рағбатлантирмоқдалар, дейилади журналнинг редакцион мақоласида.

«Политикл афферс» журнали Хитойда Мао Цзэ-дун шахсига сиғиниш «мисли кўрилмаган даражада» авж олдирилганлигини таъкидламоқда. Журнал яна бир фактга эътиборни жалб қилади: Хитойда Мао Цзэ-дунни энг изчил марксчи-ленинчи деб тарғиб қилмоқдалар. Бу тарғиботда ҳатто Маркс ҳам, Ленин ҳам тилга олинмай қўйди. «Бундай йўл тутиш, дейилади редакцион мақолада, бизнинг фикримизча, илмий социализмга ҳеч қандай алоқадор эмас, бу нарса ўрта аср схоластикасини кўпроқ эслатмоқда».

Бу «революция» социализм ишига зарар етказаётганлиги мутлақо равшан», — дейилади журнал мақоласида. — Хитойдаги «маданий революция» империалистик агрессияга қарши курашда жаҳондаги бирликка путур етказмоқда. Бу «революциянинг» энг муҳим белгиларидан бири шуки, дейилади журналнинг мақоласида, улар Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши биргаликда ҳаракат қилишнинг ҳар қандай формасидан бош тортмоқдалар. «Политикл афферс» журнали Хитой раҳбарларининг Совет Иттифоқига нисбатан душманлиги кучайиб бораётганлигини қайд қилмоқда. Журнал Пекиндаги «Қизил соқчиларнинг» советларга қарши хуружларини қоралаб, Совет Иттифоқини Америка империализми билан «тил бириктирди» деб бемаъни айблаш, деб ёзади журнал; «Бирлик ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ зарур бўлган бир вақтда империализмга қарши жаҳоншумул кучлар сафини янада бузишга» олиб келади.

Ҳозир Хитойда авж олиб бораётган воқеалар, дейилади журналнинг мақоласида, Хитой халқининг ўз иши, албатта. Бироқ, бу воқеалар бутун коммунистик ҳаракат учун ва бутун дунё учун фавқулодда катта аҳамиятга эга. Вьетнамдаги жиноий урушга қарши халқаро бирлик учун кураш айниқса Қўшма Штатларда яшаётганлар учун энг катта аҳамиятга эга. Бу курашни бўшаштириш мутлақо мумкин эмас, Хитойдаги воқеалар ҳам буни кўрсатиб турибди.

Футбол

«ПОЛИТОТДЕЛ» ҒОЛИБ ЧИҚДИ

Кеча Тошкент областидаги «Политотдел» колхози стадиони футбол ишқибозлари билан тўлди. Майдон эгалари Қарағанданинг «Шахтёр» командасини қабул қилдилар. Ўйиннинг биринчи ярми колхоз футболчиларининг шиддатли ҳужуми билан тугади.

Ўйиннинг иккинчи ярми бошланиши биланоқ қарағандаликлар колхоз футболчилари дарвозасини ўққа тутдилар ва бир тўпни тўрга киритдилар. Сўнг колхоз футболчилари шиддатли ҳужумга ўтиб ҳисобни тенглаштирдилар.

Шундан кейин ўйин охиригача ҳисоб ўзгармади. «Политотдел» колхоз командаси ўз кичик группасида биринчиликни эгаллади. Команда мамлакат чемпионатининг олий лигасидаги мастерлар билан беллашмоқ учун курашни давом эттиради.

С. ҚОДИРОВ,
Б. ЮСУПОВ.
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ЎзТАГ МУХБИРЛАРИДАН

Уст-Юртда илмий марказ

НУКУС. Уст-Юрт ясси тоғида яна бир қурилиш тугалланди. Қўсбулоқ жойида Қорақалпоғистон ботаниклари ва зоологларининг асосий базаси бўлган Уст-Юрт дашт станциясининг биноси қад кўтарди.

Бу кенг бинони Қўнғирот кўчма механизациялашган колоннаси қуриб берди. Бинокорлар жуда катта қийинчиликлар — сув ва қурилаётган объект учун материалларни ўнлаб километр узоқдан ташиб келтиришга тўғри келганлигига қарамай, ўз олдиларига қўйилган вазифани муваффақиятли адо этдилар.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Қорақалпоғистон филиали 20 та йиғма ёғоч уй ҳам олди. Бу уйларнинг бир қисми Амударё денгизга қуйиладиган жойдаги Ўрдаободда ўрнатилади.

Кўрғонлардан обод шаҳарчаларга

САМАРҚАНД. Охунбобоев номли чорвачилик совхозининг ишчилари учун қурилаётган шаҳар типидаги посёлкада уч юзинчи шинам уйга ишчилар кўчиб кирди. Шаҳарчада савдо маркази, клуб, кинотеатрлар, даволаш муассасалари, почта, коммунал корхоналар, болалар боғча ва яслилари бор.

Пайариқ районида хўжаликларни ихтисослаштириш тугалланди ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш истиқболларини ҳисобга олиб, қишлоқлар қайта қурилмоқда, хуторлар тугатилмоқда.

Ўрмончилар чўлга чиқишди

БУХОРО. Қоракўл ўрмон хўжалигининг ходимлари саксовул уруғи тайёрлашга киришдилар. Бу хўжаликнинг ерлари Қизилқум чўли чегарасида жойлашган. Бу ерда ўрмончилар минг-минглаб гектар майдонда аниқланган саксовулзорлар уруғчилик базаси бўлиб хизмат қилади. Бу йил кузда даштда экиш учун камида 150 тонна саксовул уруғи ғамлаш кўзда тутилади.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи республиканинг ҳамма районларида ёғингарчиликнинг бўлмаслиги кутилади. 13-18, Жануб томонда 22 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ бўлиб, кечаси 3-5, кундузи 15-17 даража иссиқ бўлади.

Редактор ўринбосари
Х. ЕДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО
БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Ўзбек музикали драмаларидан парчалар. 9.30 — Рақс куйлари. 9.45 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун (тож.). 10.10 — Концерт (К. Энеску асарларидан). 10.30 — Совет авторларининг қўшиқлари. 10.55 — Медицина темасида. 11.10 — Қардош Қирғизистон ССРнинг 40 йиллиги. 11.25 — Куйлар. 12.15 — Спорт (рус). 12.30 — Камер асарлар. 13.30 — Концерт (пианиночилар халқаро конкурси лауреатлари ижросида). 16.15 — Пахта теримида қатнашувчи студент ва ўқувчилар талабига мувофиқ. 17.20 — Уйғур куйлари. 18.10 — Романслар. 18.30 Оқшом тароналари. 19.20 — Озарбайжон куйлари. 20.00 — «Октябрь» радиостанцияси. 20.30 — Ўзбек чолғу куйлари. 21.20 — Концерт (қишлоқ хўжалик ходимлари учун). 22.00 — Дунё воқеалари. 22.10 — Классик куйлар 23.10 — Лирик куйлар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ
БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.00 — Теремок (болалар учун). 17.30 — А. Фёдоров. Пионер галстуги (телеинсценировка). 18.05 — Телевизион янгиликлар. 18.20 — Концерт (мактаб ўқувчилари учун). 19.00 — Зилзила ҳикоялари (адабий эшиттириш).

Рус тилида: 19.40 — Телевизион янгиликлар.

19.55 — Эртаги кун программаси.

20.00 дан — Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00 — Мультфильм (болалар учун). 17.25 — Дўстлик учрашувлари (ҳужжатли фильм). 17.45 Грузия эстрадаси концерти. 18.15 — Зангори троллейбус (телефильм). 18.35 — Платонов кўчасида момақалдироқ (бадиий телефильм). 19.50 — Тошкент янгиликлари.

Ўзбек тилида: 20.00 — Ойнадан ўпкалама (телефильм). 20.20 — Тошкент янгиликлари. 20.30 — Мимик этюдлар (телефильм). 20.50 — СССР халқлари эстрадаси. 21.30 — Дорбозлар (бадиий фильм).

Рус тилида: 22.45 — Радишчев номи билан (телефильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 22/Х да Бир пардали балетлар, 23/Х да кундуз Доктор Айболит, кечқурун Зулматдан зиё.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/Х да Алишер Навоий, 23/Х да кундуз Парвона, кечқурун Қирол Лир.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИДА
1966/67 йил
МАВСУМНИНГ ОЧИЛИШИ
23/Х да — Гули сиёҳ.
24/Х да — Тошболта ошиқ.
Спектакллар кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Қариндош, дўст ва танишларингизни
УЛУҒ ОКТЯБРЬ БАЙРАМИ БИЛАН
ТАБРИКЛАШНИ ИСТАСАНГИЗ
махсус почта открыткалари ва конвертларидан фойдаланинг.
табрик телеграммалари
ВА ФОТОТЕЛЕГРАММАЛАР
23 октябрдан 27 октябргача
имтиёзли тариф юзасидан (50 процент миқдорида арзон ҳақ билан)
ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

Етказиб бериш куни кўрсатилган табрик телеграммалари фақат 3 ноябргача қабул қилинади.

Байрам олди кунларида телеграфнинг иши кўпайганлиги сабабли. 3 ноябрдан кейин берилган табрик телеграммаларининг ўз вақтида етказилиши гарантияланмайди.

Табрик хатлари, открыткалари ва посилкаларни авиапочта орқали юборган яхшироқ. Лекин, бу тақдирда ҳам, сўнгги байрам олди кунларига қолдирмаслик керак.

Табрик хатлари, открыткалари ва посилкалар барвақт юборилса, алоқа ходимлари ҳам уларни ўз вақтида етказиб беради.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Тошкент Давлат медицина институтида, медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

1966 йил 2 ноябрь кундуз соат 2 да:

С. Д. Ржевский — педиатрия ва санитария-гигиена факультетларининг илмий совети мажлисида: «Ўрта Осиё ва Қозоғистондаги қоракўл тозаловчи завод ишчиларининг меҳнат гигиенаси ва соғлиги» деган темада.

Т. М. Миразимов — даволаш ва стоматология факультетларининг илмий совети мажлисида: «Атеросклероз касаллигида эпифиз ва қалқонсимон безларнинг морфологик ва гистохимик ўзгаришига доир» деган темада.

1966 йил 16 ноябрь кундуз соат 2 да, илмий совет мажлисида:

Ш. С. Сайдиғаниев: «Болалар буйрак касаллигида кобальт, мис ва темир моддаларининг қондаги миқдорини текширишга доир» деган темада.

С. Ш. Далимов: «Нервсизлантирилган буйракни ва мия ортиғи олиб ташланган ҳайвонлар буйрагини цитологик ва гистохимик текшириш» деган темада.

1966 йил 16 ноябрь кундуз соат 2 да, илмий совет мажлисида:

С. Ш. Кенжабоев: «Болалар буйрак касаллигида қоннинг ва қон ишловчи иликларнинг ҳолатига доир» деган темада.

И. И. Шапунова: «Хроник бруцеллёзнинг ва бруцеллёздан кейинги ҳолатнинг ҳозирги замон дифференциал диагностикаси» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Карл Маркс кўчаси, 103-уй).

1966 йил 2 ноябрь кундуз соат 2 да, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли Тил ва адабиёт институтининг илмий совети мажлисида (Гоголь кўчаси, 70-уй, конференц-зал).

Т. Мамбетниёзов — филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «Ҳозирги замон қорақалпоқ лирикаси» деган темада.

Диссертация билан Фанлар академияси кутубхонасида танишиш мумкин (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй).

1966 йил 3 ноябрь кундуз соат 3 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети тарих факультетининг илмий совети мажлисида (Карл Маркс кўчаси, 32-уй, 36-аудитория)

А. Т. Азизхонов — тарих фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун: «РКП(б) МК Туркистон бюросининг фаолияти (1920 — 1922 йиллар)» деган темада.

Диссертация билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

1966 йил 3 ноябрь кундуз соат 2 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети ҳузуридаги педагогика фанлари юзасидан илмий даражалар бериш бўйича бирлашган илмий совет мажлисида (Тарас Шевченко кўчаси, 20-уй) педагогика фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Ж. Ҳасанбоев: «Кечки (сменали) ишчи ёшлар мактабининг юқори синф ўқувчиларини СССР тарихи ва жамиятшунослик курсини ўқитиш жараёнида илмий-атеистик руҳда тарбиялаш (Ўзбекистон ССР материали асосида)» деган темада.

Н. Сотволдиев: «Ўрта мактабнинг юқори синфларида ҳозирги замон геометриясининг асосий ғояларини ривожлантириш» деган темада.

Диссертациялар билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
институтга кирувчиларни имтиҳонларга тайёрлайдиган
ПУЛЛИК, 7 ОЙЛИК
курсга
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Машғулотлар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Курсга кирувчилар аризага қуйидаги ҳужжатларни қўшиб берадилар: ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжатнинг асли, иш жойидан справка, турар жойдан справка, характеристика, 2 та фотокарточка.

Ўқиш ҳақи — 25 сўм.

Аризалар якшанба кунидан бошқа ҳар куни кундуз соат 3 дан кеч 8 гача қабул қилинади.

Ўқиш 1 декабрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Энгельс кўчаси, 108-уй, 2-қават, 228-хона, телефон В-3-34-11.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

„СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ"га

1967 ЙИЛ УЧУН ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Газетага обуна «Союзпечать»нинг ҳамма бўлимларида, фабрика, заводлар, қурилишлар, муассасалар, олий ўқув юртлари, почтальонлар, шунингдек колхоз ва совхозлардаги жамоатчи вакиллар томонидан қабул қилинади.

Обуна баҳоси: бир йилга 6 сўм, олти ойга 3 сўм, уч ойга 1 сўм 50 тийин.

Бизнинг адрес ва телефонлар — СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283. Партия турмуши — В33469, В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалик — В37604. Адабиёт ва санъат — В32036, В37221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005, В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258.

№ 242. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. Р. 06787.